साबरमती

नदीमुखेनैव समुद्रमाविशेत्

શ્રેણી:૦૨ | અંક:૦૨ | ૨૦૨૫

સપ્ટેમ્બર (ભાદરવો)

સાંકળિયું

1. **શિક્ષકદિને પ્રો. ભદ્રાયુ વછરાજાની સાથે ભાવિ શિક્ષકોનો સંવાદ** 4
- નીતિનકુમાર ઢાઢોદરા અને મનુભાઈ રબારી

2. **યુવા-ભારતી** 9
- શ્રી જિતેન્દ્ર ઢેબરીયા

3. **खेल भारती** 14
-विक्रम सिंह अमरावत

4. **પ્રવૃત્તિ-દર્પણ** 18
- શ્રી અદ્વૈતા દવે

5. **આગામી કાર્યક્રમો** 27

તંત્રી

ડૉ. હર્ષદ પટેલ

મુખ્ય સંપાદક

ડૉ. ધ્વનિલ પારેખ

સંપાદન મંડળ

ડૉ. ધારાબેન વઘાડિયા
ડૉ. વિક્રમસિંહ અમરાવત
ડૉ. નીતિન ઢાઢોદરા
શ્રી જિતેન્દ્ર ઢેબરીયા
શ્રી અદ્વૈતા દવે

સંપાદકીય લેખ

"આજ ગગનથી ચંદન ઢોળાઈ રે...
આસોના ભણકારા થાય...."

આસોની અજવાળી રાતનો આ મહિનો છે. મા શક્તિનું આરાધના પર્વ નવરાત્રિ. વિશ્વના સહુથી મોટા નૃત્યોત્સવનો આ મહિનો. આસોની અજવાળી રાતનો અનેક રીતે મહિમા રહ્યો છે. નવરાત્રિ એટલે આબાલવૃદ્ધ સહુના મનમાં થનગનાટ પ્રેરે એવો મહિનો. સમગ્ર ગુજરાતમાં અને હવે તો ગુજરાત બહાર અને વિદેશમાં પણ નવરાત્રિના તહેવારની ઉજવણી જોવા મળે છે. વિશ્વના કોઈ પણ ખૂણામાં જ્યાં એક પણ ગુજરાતી રહેતો હશે ત્યાં નવરાત્રિનો ઉજાસ ફેલાયા વિના નહિ રહેતો હોય. મા શક્તિનું આ આરાધના પર્વ છે અને નવેનવ દિવસ જુદાંજુદાં નામરૂપે માતાની આરાધના થતી હોય છે. ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ દ્વારા પણ આ પર્વ ધામધૂમથી ઉજવવામાં આવ્યું હતું. ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના પ્રાણજીવન વિદ્યાર્થીભવનના સંકુલમાં એનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. મુખ્ય જવાબદારી વ્યવસ્થાપન વિભાગને સોંપવામાં આવી હતી. દરરોજ વિવિધ ફેકલ્ટી દ્વારા જવાબદારી ઉપાડવામાં આવી હતી. વરસાદના વિઘ્ન વચ્ચે પણ પ્રાણજીવન વિદ્યાર્થીભવનના સંકુલમાં નવરાત્રિના ગરબાની ગૂંજ સાંભળવા મળી હતી.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ માટે સપ્ટેમ્બર મહિનો બે મોટી પ્રવૃત્તિઓનો મહિનો હતો. ખેલભારતી અને યુવાભારતી. આ બંને મહોત્સવમાં વિદ્યાર્થીઓએ ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લીધો હતો. ખેલભારતી અંતર્ગત વિદ્યાર્થીઓએ વિવિધ રમતોના માધ્યમ દ્વારા પોતાની શારીરિક ક્ષમતા અને પ્રતિભા પુરવાર કરી હતી. યુવા ભારતી વિવિધ કળાઓનો સમન્વય હતો. સાહિત્ય, થિયેટર, લલિતકલા, નૃત્ય અને સંગીત જુદાજુદા વિભાગોમાં વિદ્યાર્થીઓએ પોતાની કળાના ઓજસ પાથર્યા હતા. આ બંને મહોત્સવમાં ભાગ લેનાર વિદ્યાર્થીઓને અભિનંદન! વિજેતા થનાર વિદ્યાર્થીઓને વિશેષ અભિનંદન!

'સાબરમતી'ના આ અંકમાં જાણીતા શિક્ષણવિદ્ ભદ્રાયુ વછરાજાની શિક્ષકદિનના દિવસે ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના શિક્ષણ મહાવિદ્યાલયમાં ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. ભાવિ શિક્ષકો સાથે એમણે કરેલી ગોષ્ઠિ અહીં મૂકવામાં આવી છે. શિક્ષણ મહાવિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓએ પૂછેલા ના ઉત્તરમાં ભદ્રાયુભાઈની નિખાલસતા અને પારદર્શકતાના દર્શન થાય છે. ખેલભારતી સંદર્ભે વિક્રમસિંહ અમરાવતે રમત ગમતના કૌશલ્યોથી વિદ્યાર્થીના સર્વાંગી વિકાસમાં કેવી રીતે પરિવર્તન આવે છે, એની છણાવટ કરી છે. એ જ રીતે શ્રી જિતેન્દ્ર ઢેબરીયાએ યુવાભારતી સંદર્ભે, આ પ્રવૃત્તિઓ કેટલી ઉપયોગી નીવડે છે, એની સઘન ચર્ચા કરી છે.

સપ્ટેમ્બર મહિનાનો 'સાબરમતી'નો આ અંક પ્રગટ કરતા તંત્રીશ્રી અને સંપાદક મંડળ આનંદની લાગણી અનુભવે છે. 'સાબરમતી' સામયિક સંદર્ભે આપના સૂચનો અમને પ્રાપ્ત થશે તો અમે વધુ ઉત્તમ કરવાના પ્રયત્નો કરીશું.

ડૉ. ધ્વનિલ પારેખ
ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ

શિક્ષકદિને પ્રો. ભદ્રાયુ વછરાજાની સાથે ભાવિ શિક્ષકોનો સંવાદ

સંવાદ નોંધ: નીતિનકુમાર ઢાઢોદરા અને મનુભાઈ રબારી

૫ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૫ના રોજ 'શિક્ષકદિન'ની ઉજવણી નિમિત્તે ગૂજરાત વિદ્યાપીઠની શિક્ષણ વિદ્યાશાખામાં અભ્યાસ કરતા ભાવિ શિક્ષકોએ પ્રો. ભદ્રાયુ વછરાજાની (પૂર્વ કુલપતિ, લોકભારતી યુનિવર્સિટી ફોર રૂરલ ઈનોવેશન, સણોસરા) સાથે સંવાદ કર્યો હતો. આ સંવાદમાં પ્રો. ભદ્રાયુ વછરાજાનીએ સંવાદપૂર્વે કરેલી ભૂમિકા તેમજ ભાવિ શિક્ષકો સાથે થયેલી પ્રશ્નોત્તરી રજૂ કરી છે. શિક્ષણક્ષેત્રમાં અનુભવાતા કેટલાક ◌ોના ઉકેલ તેમાંથી આપણને મળી આવે છે.

પ્રો. ભદ્રાયુ વછરાજાની

મને શિક્ષક થવાનો તમારી જેમ એક દિવસનો નહીં પણ જિંદગીભરનો અનુભવ છે. મારા જીવનમાં મેં બેંકની કાયમી નોકરી છોડીને મેં પ્રાથમિક શિક્ષક બનવાનો નિર્ણય કર્યો હતો. શિક્ષક બન્યા પછી મને શિક્ષણ ક્ષેત્રના સૌથી ઉચ્ચ હોદ્દા પર કામ કરવાનું સૌભાગ્ય પણ પ્રાપ્ત થયું છે, કારણ કે શિક્ષણક્ષેત્રમાં પ્રાથમિક શાળાના શિક્ષકથી માંડીને વિશ્વવિદ્યાલયના કુલપતિ સુધી મને સ્વયં વિકસવાની અને વિદ્યાર્થીઓને વિકસાવવાની તક મળી છે. આજે મને અનુભવાય છે કે હું શિક્ષક થયો તેથી મને આત્મસંતોષ પ્રાપ્ત થયો છે. હું જ્યારે બેંકમાં નોકરી કરતો હતો ત્યારે રોજ સાંજે નિરાશ થઈને ઘેર પાછો ફરતો હતો, કારણકે મારો આખો દિવસ બીજાઓના રૂપિયા ગણવામાં પસાર થતો હતો. તે સમયથી જ મને શિક્ષક બનવામાં એટલા માટે રસ પડ્યો કે શિક્ષક બનવાથી મને જીવંત લોકો સાથે કામ કરવાની તક મળશે એવું મને લાગતું હતું. વિદ્યાર્થીઓ આપણને અહીં નિર્વ્યાજ પ્રેમ આપે છે. મને પ્રાથમિક શાળામાં શિક્ષક તરીકેના મારા દિવસો હજુ પણ યાદ છે. શિક્ષકના વ્યવસાયે મને જીવંત રાખ્યો છે. મને લાગે છે કે પૂર્વ જન્મમાં મેં ખૂબ જ પૂણ્ય કર્યાં હશે તેથી હું શિક્ષક બન્યો હોઈશ. આપ સૌને શિક્ષક અને શિક્ષણક્ષેત્રના પ્રશ્નો-ચર્ચા માટે હું આવકારું છું. આપના પ્રશ્નોના મને જેવી સમજ છે તે પ્રમાણે ઉત્તર આપવાનો હું પ્રયત્ન કરીશ.

1. વિદ્યાર્થીઓની ક્ષમતાઓને કેવી રીતે બહાર લાવવી?

શિક્ષકનું કામ ભણાવી દેવાથી પૂરું થતું નથી, વિદ્યાર્થીઓની ક્ષમતાઓને બહાર લાવવાનું કામ એ જ શિક્ષકનું મુખ્ય કામ છે. આપણી સામે બેસેલા વિદ્યાર્થીઓ જીવંત છે અને આ વિદ્યાર્થીઓમાં પૂર્ણત્વ છે તેમ આપણે માનવું જોઈએ. હું ભણાવું છું તેથી તે ભણે છે અથવા તો શીખે છે તે તો આપણો ભ્રમ છે. આપણે વિદ્યાર્થીઓને મંચ આપવાનું અને તક આપવાનું કામ કરવાનું છે. જે રીતે મૂર્તિકાર મૂર્તિમાં રહેલો વધારાનો ભાગ દૂર કરે છે તે જ રીતે આપણે આપણા વિદ્યાર્થીઓની ક્ષમતાઓને અવરોધક વધારાનો ભાગ દૂર કરીને તેને બહાર લાવવાની છે. આપણે તેના રખેવાળ બનવાને બદલે આત્મીયજન બનીએ તો વિદ્યાર્થીઓની ક્ષમતાઓને ઓળખવાની તેમજ બહાર લાવવાની પ્રક્રિયા થઈ શકે!

2. શિક્ષણકાર્ય કર્યા પછી વિદ્યાર્થીઓ જવાબ ન આપે ત્યારે શું કરવું?

એક શિક્ષક તરીકે આપણું કામ વિદ્યાર્થીઓ પાસે માત્ર જવાબો તૈયાર કરાવવાનું નથી, પણ વિદ્યાર્થીઓએ જે બાબતનું અધ્યયન કર્યું છે તેમાંથી તેઓ સમજ સાથે કશુંક બોલે, આત્મવિશ્વાસ સાથે કશુંક બોલે તે પણ મહત્વનું છે. તે માટે આપણે એક શિક્ષક તરીકે બાળકના સ્તર સુધી પહોંચવું જોઈએ. બાળકને જે સ્તરે છે તે સ્તરે જઈને સમજ આપવી અને તેને સતત પ્રોત્સાહન આપવું તે આપણી ભૂમિકા છે. આપણો વર્ગ જ્યારે પૂરો થાય અને આપણે બહાર નીકળીએ ત્યારે આપણી સાથે ચર્ચા કરતા કરતા પાંચ-સાત વિદ્યાર્થીઓ પણ બહાર નીકળે તે જ શિક્ષક તરીકેની આપણી સફળતા સૂચવે.

3. કાર્ય કે વર્ગમાં આદર્શ અને વ્યવહાર બંનેને એકસાથે મૂકવાનો પ્રયત્ન કરીએ છીએ ત્યારે ઘણીવાર ધર્મસંકટમાં મુકાઈએ છીએ ત્યારે એક શિક્ષક તરીકે આપણે ભૂમિકા શું?

આ જ હું જ્યારે વર્ષો પહેલા રાજકોટમાં પ્રાથમિક શાળામાં શિક્ષક હતો ત્યારે ફાધર વાલેસને મેં પૂછ્યો હતો. ફાધર વાલેસ મુક્ત જવાબ આપી શકે એવા જાણીતા વ્યક્તિ હતા. મેં ત્યારે તેમને પૂછેલું કે 'શિક્ષક તરીકે હંમેશા આપણે વર્ગમાં સાચું જ કહેવું જોઈએ, પણ કેટલીક બાબતો એવી હોય છે જે આપણે વર્ગમાં કહી શકતા નથી ત્યારે શું આપણે એનો જવાબ ન આપવો જોઈએ કે વર્ગમાંથી નીકળી જવું જોઈએ? શું કરવું જોઈએ?' ત્યારે ફાધર વાલેસે જવાબ આપેલો કે 'વર્ગખંડની અંદર હંમેશા સારું અને સાચું જ કહેવું જોઈએ. જ્યારે નિશ્ચિત કરેલ વિષયનું શિક્ષણકાર્ય પૂર્ણ થાય ત્યારે વાસ્તવિકતા બાબતે આપણે વિદ્યાર્થીનું ધ્યાન ચોક્કસ દોરવું જ જોઈએ. સમાજ સારા સભ્યોનો બનેલો હોય છે, સમાજમાં બધા સારા હોય છે, શિક્ષણમાં સારા લોકો હોય છે - આવી સમજ આપ્યા પછી પણ વર્ગની બહાર નિકળતા પહેલા આપણે વાસ્તવિકતા તરફ નિર્દેશ કરતા કહેતા જવું કે બધે હંમેશા આવું હોતું નથી, ક્યાંક ક્યાંક આનાથી તદ્દન જુદું પણ હોઈ શકે છે. આવું કરવાથી જ્યારે વિદ્યાર્થી તમે આપેલા જવાબથી સમાજમાં અલગ જોશે ત્યારે એ તમને જુઠ્ઠા નહીં માને! જ્યારે વિદ્યાર્થીની સામે શિક્ષક જુઠો સાબિત થાય ત્યારે વિદ્યાર્થીનો વિશ્વાસ તૂટે છે તેવું મને લાગે છે.

હું માનું છું કે એક શિક્ષક તરીકે તમારે આદર્શની વાત ચોક્કસ કરવી અને આદર્શની વાત કર્યા પછી કહેવું કે સમાજમાં બધી જગાએ આવું જ જોવા મળતું નથી. જીવનમાં તમે તકલીફ અનુભવશો, જ્યારે તમે નોકરી માટે જશો ત્યારે નોકરીદાતા તમારી પાસેથી રૂપિયા ન માગે, પણ કોઈ અધિકારી એવો હોઈ શકે કે જે તમારી પાસેથી રૂપિયા માગે. આ બધી વાસ્તવિકતાઓ વિદ્યાર્થીઓને કહી દેવાથી ફાયદો એ થશે કે જ્યારે આવું બનશે ત્યારે તમે એને યાદ આવશો અને તમને એ જુઠ્ઠા નહીં ગણે.

4. આજના વિદ્યાર્થીઓને ગાંધી વિચારધારા તરફ કેવી રીતે પ્રેરિત કરી શકાય?

આ નો જવાબ મારે તમારી પાસે લેવો રહ્યો. ગાંધી વિચારને વિદ્યાર્થીઓ સુધી લઇ જવાનો એકમાત્ર ઉપાય ગાંધી વિચારને આચરણમાં મૂકવાનો છે. તમારા આચરણમાં જે ગાંધીવિચાર જોવા મળે તે જોઈને વિદ્યાર્થીઓ તેનું આચરણ કરતા થાય તે શિક્ષક સાચો, બાકી બધા તો સાવ જુઠ્ઠા!

5. શિક્ષકને સત્ય માનવો કે સત્યને શિક્ષક માનવો? બન્ને વચ્ચે ઘણો ભેદ રહેલો છે અને એ ભેદ મને સમજાતો નથી.

પહેલી વાત એ છે કે વિદ્યાર્થી તરીકે હંમેશા માનવું કે શિક્ષક એ સત્ય છે, પણ જ્યારે તમે વિદ્યાર્થી મટી જાઓ ત્યારે વિશ્લેષણ કરવું. શિક્ષક અને સત્ય વચ્ચે ભેદ લાગે ત્યારે બહુ મન ઉપર ન લેવું. ઈશ્વરે આપણને અહીં પૃથ્વી પર અનુભવો લેવા જ મોકલ્યા છે. પ્રભુએ કહ્યું છે કે, સારું હોય એ લેતો આવજે અને નરસું હોય તેને ત્યાં ને ત્યાં પડ્યુ રાખજે. ગાંધીજીને સમજ્યા વિના આચરણમાં મૂકશો તો તમને નહિ સમજાય. ગાંધીજીનું પહેલું સૂત્ર હતું ' ઈશ્વર સત્ય છે' પણ પછી એમને સમજાયું કે 'સત્ય એ જ ઈશ્વર છે' આપણને જ્યાં સત્ય દેખાય ત્યાં ઈશ્વર, બાકી બીજી કોઈ માથાકૂટમાં ન પડવું.

6. મારો વ્યક્તિગત છે. આપ જ્યારે સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટીની એકેડેમિક સ્ટાફ કોલેજમાં હતા ત્યારે આપે નિવૃત્તિના ઘણા વર્ષો પહેલા નોકરી છોડી દીધી હતી, તો તે પાછળનું કારણ શું હતું?

મને જ્યારે એવું લાગે કે અહીં આપણા વિચારોનો વ્યય કરી રહ્યા છીએ ત્યાંથી મને નીકળી જવાની ટેવ છે. ત્યાંથી નીકળીને હું અદાણી ફાઉન્ડેશનમાં ગયો. ત્યાં હું આરામથી જિંદગી કાઢી શકત પણ સાડા ત્રણ વર્ષ પછી હું નીકળી ગયો. જ્યારે હું બેંકમાં નોકરી કરતો હતો ત્યારે અમે બે થી અઢી વાગે અમે બધા ફ્રી થઈ જતા. ત્યારે મને થતો કે, હું અહીં શા માટે આવ્યો છું? કામ પૂર્ણ થયા પછી બેસી રહેવા? બેસી રહેવાનું કામ મને નથી ગમતું. યુનિવર્સિટીમાં શૈક્ષણિક ક્ષમતાઓને બદલે બીજી કોઈ ક્ષમતાઓ જોઈને નિયુક્તિ થવાનો માહોલ રચાયો હતો. આવા માહોલમાં આપણે સમયનો વ્યય કરીએ તેના કરતાં નીકળી જઈએ તો સારું એવું મને લાગતું હતું તેથી મેં તેર વર્ષ વહેલા નિવૃત્તિ લઈ લીધી.

8.વિદ્યાર્થી પૂછે ત્યારે શિક્ષક પાસે સાચો અથવા પૂરતો જવાબ ન હોય ત્યારે શિક્ષકે શું કરવું? - જેથી વિદ્યાર્થીને શિક્ષક પ્રત્યે કોઈ ગેરસમજ ન થાય.

ફ્રેન્કલી કહી દેવું કે, દોસ્ત મને ખ્યાલ નથી. એક કામ કરીએ કાલે તુંય તપાસ કરી લાવ ને હુંય તપાસ કરી લાવું એમ કહી દેવું. શિક્ષક છીએ એટલે બધું જ આવડે એવો અભરખો રાખવાની જરૂર નથી. જેટલું જીવતા હોઈએ એ આવડે તો ય ઘણું છે જિંદગીમાં જ્યાં, જ્યારે, જેમ ન આવડતું હોય તે, ત્યારે, તેમ કહી દેવું!

7. આજના સમયમાં મૂલ્ય શિક્ષણનો હ્રાસ જોવા મળે છે ત્યારે તેને શિક્ષણ દ્વારા પુનઃસ્થાપિત કેમ કરી શકાય?

મારી દૃષ્ટિએ 'મૂલ્ય શિક્ષણ' જેવો કોઈ વિષય જ નથી. એ તો ઠોકી બેસાડેલો વિષય છે. મૂલ્યનું શિક્ષણ જ ન હોય. આપણા ગુરુકુલોમાં મૂલ્યો ભણાવાયા નથી પણ મૂલ્યને જીવ્યા છે. ગુરુ જેમ જીવતા હોય તેમને જોઈને ઋષિકુમારો શિખતા. આજનો પ્રશ્ન એ છે કે ગુરુઓ જ ઉંધા માર્ગે છે. આપણે જાત તપાસની જરૂર છે કે આપણે શિક્ષક તરીકે કેટલા તૈયાર છીએ. આપણે નાહકની બૂમો પાડીએ છીએ કે આજના વિદ્યાર્થીઓ ઉત્પાત્ કરે છે, પણ શિક્ષકોએ અપગ્રેડ થવું રહ્યું. મને વ્યક્તિગત ફાયદો એ થયો કે મેં KG થી શરૂ કરી PG સુધીના વિદ્યાર્થીઓને ભણાવ્યા છે. એટલે જ હું બાલમંદિરના બાળક સાથે બેસીને વાતો કરી શકુ છું એટલો હળવો છું. જો આપણે પ્રાથમિક શાળામાં છીએ તો આપણે પ્રાથમિક શિક્ષક જેટલા વિકસીએ તે સંતોષ માની લઈએ છીએ, માધ્યમિક શાળામાં શિક્ષક છીએ તો માધ્યમિક શિક્ષક સુધી આપણે સંતોષ માની લઈએ છીએ અને જાતને આગળ વધારવાનો પ્રયત્ન નથી કરતા.

મૂલ્ય શિક્ષણના કિસ્સામાં કેવું થાય છે આપણે બોલીએ છીએ ત્યારે વિદ્યાર્થીઓ જાણે છે કે 'આ બોલે છે એ પ્રમાણે કરતો નથી' એની નોંધ કરે છે. એટલે એને બોલવા દો. તમે વિચાર કરો કે જે પોતાના હાથમાં સાવરણા લે એને જોઈને યુવાનોના ધાડેધાડા હાથમાં સાવરણા લેતા એ ગાંધી કેવા હતા? આજની દૃષ્ટિએ જોવા જઈએ તો એનામાં કોઈ 'પર્સનાલિટી' નહોતી, કોઈ વ્યક્તિત્વ નહોતું. એ બોલે તો કોઈને સાંભળવું ન ગમે એવા હતા, પણ પોતે જે જીવતા હતા એવું એ કહેતા હતા!. એટલે મારી દૃષ્ટિએ મૂલ્ય શિક્ષણ જેવો કોઈ વિષય નથી. મૂલ્ય એ જીવનની અને જીવવાની બાબત છે અને એ જોઈને મારા કુટુંબના સભ્યો કે મારી શાળાના વિદ્યાર્થીઓ કરે એ સાચું.

9.આજે સવારથી સાંજ સુધી કાર્યક્રમ દરમિયાન તમને મેં જોયા. તમે સતત સ્મિતસભર છો. આજના સમયમાં એક શિક્ષક તરીકે નાના-મોટા અનેક સંઘર્ષો આવે છે. ત્યારે અમારું મોરલ ડાઉન થઈ જાય છે. તો આ સમયમાં સેલ્ફ મોટીવ કેવી રીતે રહી શકાય?

હું એવું માનું છું કે આપણને કોઈ અન્ય પ્રેરણા ન આપી શકે. એટલે આજના જેટલા 'મોટિવેશનલ સ્પીકર' છે તે મારી દૃષ્ટિએ 'ખોટીવેશનલ સ્પીકર' છે. હું કોઈ પણ પ્રવૃત્તિ મારા સંતોષ ખાતર કરું છું. કોઈપણ પ્રકારની ચિંતા ન કરવી' જે કામ આપણું છે એને પુરા આનંદથી કરવું. આપણું નથી એને માથે ન લેતાં જેનું હોય તેને સોંપી દેવું. બીજી એક આદત કેળવવાની જરૂર છે સવારે વહેલા ઉઠીશું તો આપણે સ્ફૂર્તિવાન રહીશું. સૂર્યોદય પછી જાગશું તો આપણી સ્ફૂર્તિ ઓછી રહેશે. અને મહત્વની વાત જ્યાં જરૂર નથી ત્યાં આપણા શબ્દનું વાવેતર ન કરવું!

11. પોતાની અને બીજાની જિજ્ઞાસાને કેમ ટકાવી રાખવી?

પહેલો મુદ્દો એ કે જીવતી ન રહે એ જિજ્ઞાસા જ નથી. જિજ્ઞાસા એ છે કે જ્યાં સુધી તમે એને જાણી ન લો કે એના મૂળ સુધી ન પહોંચો ત્યાં સુધી એ જીવતી રહે છે.

બીજો મુદ્દો તમે બીજાની પણ જિજ્ઞાસાની પણ વાત કરી. તો તમારા જીવનની દરેક શરૂઆત કે અંત કંઈક ઇનોવેટિવ વાતથી કરવી જોઈએ. ઉદાહરણ તરીકે તમે ગુજરાતીના શિક્ષક છો તો તમે આજે દિનકરની કવિતાથી વાત શરૂ કરો. બીજા દિવસે વર્ગમાં જાઓ અને અંગ્રેજી ભાષાના જોક્સથી વાત શરૂ કરો. ત્રીજા દિવસે ટાગોરની વાત કરો. આનાથી એ થશે કે હવે પછી શું નવું આવશે એવી વિદ્યાર્થીઓમાં સતત જિજ્ઞાસા રહેશે. આ મુદ્દા દ્વારા હું એવું કહેવા માગું છું, નવાચારી પ્રવૃત્તિઓ આપણી અને વિદ્યાર્થીઓની જિજ્ઞાસાને ટકાવી શકે છે. આપણે આપણી ઘરેડમાંથી બહાર નીકળવું એ જ જિજ્ઞાસાને ટકાવી રાખવાનો શ્રેષ્ઠ માર્ગ છે !

10. શિક્ષણ જગતમાં ૨૯ જુલાઈ ૨૦૨૦ પછી ઘણા પરિવર્તનો આવ્યા છે. આ વિવિધ પરિવર્તનોની વચ્ચે ભાષા ફસાઈ ગઈ છે. એટલે એમ કહીએ તો ૧૯૮૮થી આજ દિન સુધી એનો કોઈ નિવેડો નથી આવ્યો. હું વાત કરું છું ત્રિભાષા સૂત્રની અને આ ત્રિભાષા સૂત્ર સંદર્ભે આપ પાસે જાણવા માંગુ છું કે શું ભાષાઓ પ્રત્યે શિક્ષણ જગતમાં આપણા દૃષ્ટિકોણ જડ નથી થયા? કેમકે આપણે આપણા વર્ગમાં કે આપણી દરેક વાતચીતમાં સતત માતૃભાષા, પ્રાદેશિક ભાષા, રાષ્ટ્રભાષા, વિશ્વભાષાની ચર્ચાઓ કરીએ છીએ અને એ બધામાં અનેક ભાષાઓ લુપ્ત થઈ રહી છે. નવી ભાષાનો ઉદભવ થતો નથી. ભૂતકાળની વાત કરીએ તો સંસ્કૃત પછી પ્રાકૃત અને પાલી ભાષા આવી ત્યારે આખા ભારત પર વિવિધ ભાષાઓ છવાઈ ગઈ હતી, પણ હવે ધીમે ધીમે ભાષાઓ તો ઓછી થઈ રહી છે અને નવી ભાષાઓ જન્મતી નથી અને જો કોઈ નવી ભાષા જન્મે કે પ્રયત્ન કરે છે ત્યારે તેને દબાવી દેવામાં આવે છે. જેમકે હિંગલિશ, ગુજલિશ વગેરે જેવી ભાષાઓ. આ બધી પણ ભાષાઓ જ છે ને? આગળ જતા એનું પણ એક વ્યાકરણ બનશે છે તો આ વિશે આપનું શું મંતવ્ય છે?

હું બહુ જ સહજતાથી કહીશ કે, આપણી પાસે વિચારવા જેવા મહત્ત્વના અન્ય મુદ્દાઓ છે જ નહીં જેથી આપણે આવા વિષયો પર ચર્ચા કરીએ છીએ. નવી ભાષા હોવી, કઈ ભાષા ચાલવી જોઈએ? એ બધું મહત્વનું છે જ નહીં. સરળ વસ્તુ એ છે કે 'હું જે બોલું છું તે સામેવાળાને પહોંચે છે કે નહીં? સામેવાળાને સમજાય એ ભાષા સાચી'. બે વ્યક્તિઓ વચ્ચે કે સમુદાયો વચ્ચે ભાષા અંતરાય રૂપ બનતી હોય તો તે ભાષા નકામી! મને લાગે છે કે જે સમન્વયકારી વાત છે એ જ કરવી જોઈએ.

આ સંવાદ યોજાયો ત્યારબાદ પ્રો. ભદ્રાયુ વછરાજાનીએ ફેસબુક પર મૂકેલી પોસ્ટ!!!

પાંચમી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૫. શિક્ષક દિવસ. અમદાવાદની ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ખાતે વીત્યો. RJ ની શૈલીમાં કહું તો બેક ટુ બેક કાર્યક્રમો.

સવારના પીએચ.ડી. માટે સંશોધન કરવા વિદ્યાપીઠમાં અને અન્ય યુનિવર્સિટીમાં પ્રવેશ લેનાર સંશોધકો સાથે અઢી ત્રણ કલાકની વિષદ છણાવટ વાળો સમય ગયો અને ફરી એકવાર મારા પ્રિય રિસર્ચના ઘણા બધા પગલાંઓને યાદ કરીને હું રાજી થયો.

બપોર પછી શિક્ષણ વિદ્યાશાખામાં સ્વયં શિક્ષણ દિનમાં આજે શિક્ષક થનારા પ્રશિક્ષાર્થીઓ સાથે એક ગોષ્ઠિનો કાર્યક્રમ રાખેલો અને એને નામ આપેલું "શિક્ષક શિક્ષક સંવાદ" પ્રા. ડો. દીપુબા દેવડા વર્ષોથી વિદ્યાપીઠમાં છે એમણે બહુ સુપેરે આયોજન કર્યું. બી.એડ. હોય એટલે તાલીમાર્થીઓ તો ઉત્સાહમાં હોય જ અને એમાં પાછું ગૂજરાત વિદ્યાપીઠનું સુંદર મજાનું ભાવાવરણ એટલે સૌના ચહેરા ઉપર શિક્ષક બન્યાનો નિર્ભેળ આનંદ દેખાઈ રહ્યો હતો.

મેં ભૂમિકા માત્ર પંદર મિનિટમાં બાંધી. કારણ મને રસ એ વાતમાં હતો કે, અમારી વચ્ચે વધુ સંવાદ થાય અને મેં ખુલ્લું મેદાન આપીને પ્રશ્નો પૂછવા માટે ઈજન આપ્યું. આપણા દેશમાં જેમ બને છે તેમ પ્રશ્નો પૂછવાનું હવે આપણે ભૂલી ગયા છીએ પણ ધીમેધીમે બધા ઉઘડતા ગયા અને પછી તો છેલ્લે "હવે છેલ્લા બે પ્રશ્ન" એવું દીપુબાએ કહેવું પડ્યું. અનેક પ્રશ્નો છે શિક્ષક બનવા જઈ રહેલ આ પેઢી પાસે અને દરેક પ્રશ્નની અંદર પોતાના અને આવતી પેઢીના વિદ્યાર્થીઓની સતત ચિંતા છે.

કોઈએ એવું પૂછ્યું કે, "ઘણું બધું સમજાવવા છતાં પણ વિદ્યાર્થી ન સમજે તો મારે શું કરવું?"

કોઈનો એવો પણ પ્રશ્ન હતો કે, "આપણે જે ધારતા હોઈએ કે સુંદર રીતે કરીશું તે આપણે ઘણી વખત સિસ્ટમનાના દુરાગ્રહને લઈને કરી શકતા નથી તો એવા સંજોગોમાં તમે શું કરતા હતા?"

એક આસામી બહેને પૂછ્યું કે, "હું આપને સવારથી observe કરું છું પણ આપ સવારથી સાંજ સુધી અમારી નજર સામે છો અને સવારે જેટલી સ્ફૂર્તિ હતી એટલી જ સ્ફૂર્તિ અત્યારે પણ છે, તો એનું કારણ શું છે?"

ચારે દિશાઓમાંથી પ્રશ્નો આવ્યા, રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ વિશે પણ વાત થઈ. આવતીકાલે બીએડ કેવું હશે?? એના વિશે પણ ચર્ચા થઈ અને લગભગ એક કલાક માટે રાખેલો સંવાદ પોણા બે કલાક ચાલ્યો.સૌએ ઉત્સાહભેર સમુહ ફોટોગ્રાફ લેવા માટે પણ આગ્રહ કર્યો. દીપુબાએ સુચારુ આયોજન કર્યું અને પ્રા. ડો. મહેશ નારાયણજીએ હિન્દીમાં સુંદર સૂત્રથી માહોલ બાંધી આપ્યો. કેટલાક પ્રશ્નો અંગે સ્પષ્ટતા કરવાનું કામ પ્રા. ડો. ભરતભાઈ જોશીએ પણ કર્યું.

આનંદ એ વાતનો હતો કે, ઘણાં વર્ષો પછી ગૂજરાત વિદ્યાપીઠની શિક્ષણ વિદ્યાશાખામાં મને જવાનો લાભ મળ્યો અને આવતીકાલના શિક્ષકો સાથે સંવાદ કરવાની એક ઉત્તમ તક મળી.

હું સ્પષ્ટ રીતે માનતો હતો, માનું છું અને માનીશ કે, શિક્ષકમાં તો ધગશ ધબકે જ છે, માત્ર આપણે એને "શિક્ષક" તરીકે સ્વીકારીને ખુલ્લું મેદાન આપવું જોઈએ તો એમની અંદરની સર્જનાત્મકતા ચોક્કસ ખીલી શકે છે.

આવતીકાલનું શિક્ષણ કેવું હશે એ મારી સાથે બેઠેલા આવતીકાલના શિક્ષકો નક્કી કરવાના છે, એવું મને લાગ્યું કારણ પ્રત્યેકની આંખમાં મને તેજ દેખાયું ને આશાભર્યો પ્રકાશ પણ...આ સાથે મુકેલા ફોટોગ્રાફ ઉપરથી પણ જોઈ શકાશે કે, પ્રશ્ન પૂછનાર વિનયથી પૂછે તે તો ખરું જ છતાં સૌએ "પૂછવું છે તે જ પૂછવું" એમ કરીને એમણે પ્રશ્નો કર્યા.

વિદ્યાપીઠનું ગાંધી વાતાવરણ અને એમાં કુલપતિ હર્ષદભાઈ પટેલે છેલ્લા દોઢ વર્ષથી લીધેલી નેતૃત્વની જવાબદારી એક નવો આનંદનો માહોલ સર્જી રહેલ છે તેનો આપણને સંતોષ છે.

યુવા-ભારતી

-શ્રી જિતેન્દ્ર ઢેબરીયા

વિદ્યાર્થીઓના કૌશલ્ય વિકાસનો જીવંત મંચ

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠમાં ઉજવાતો વાર્ષિક સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ– "યુવા-ભારતી" માત્ર એક સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ નથી; તે વિદ્યાર્થીઓને પોતાની પ્રતિભા, વિચારો અને સપનાંઓને વ્યક્ત કરવા માટે મળતો રંગમંચ છે. ઘણાં વર્ષોના વિરામ બાદ આ કાર્યક્રમને વિદ્યાર્થીએ ફરી જીવંત સ્વરૂપે ઉજવ્યો, નવી ઊર્જા, નવી શક્યતાઓ અને નવા અનુભવ સાથે. આ કાર્યક્રમનો ઉદ્દેશ માત્ર મનોરંજન પૂરતો નથી, પરંતુ વિદ્યાર્થીઓના કૌશલ્ય વિકાસ, સર્જનાત્મકતા, આત્મવિશ્વાસ, અને સામાજિક સમજણને પ્રોત્સાહિત કરવાનો છે. યુવા-ભારતી એ એવો સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ છે, જે યુવાનોને પોતાની આંતરિક ક્ષમતાઓ શોધવા અને તેને વિકસિત કરવા માટેનું ખુલ્લું આકાશ પૂરું પાડે છે. ખાસ કરીને ગુજરાતના અંતરિયાળ વિસ્તારમાંથી અભ્યાસ કરવા આવતા વિદ્યાર્થીઓ માટે, કે જેમને ઘણા કારણોસર આવી તક પ્રાપ્ત થતી નથી.

અભિવ્યક્તિનો મંચ જ્યાં વિદ્યાર્થી પોતાને શોધે છે....

વિદ્યાર્થી જીવન એવી ઉંમર છે જ્યાં મનમાં નાનાં-મોટાં ઘણા વિચારો, ભાવનાઓ અને સપનાંઓ ઊભા થતા રહે છે. પરંતુ દરેક વિદ્યાર્થીને આ બધું વ્યક્ત કરવાની તક મળતી નથી. યુવા-ભારતી જેવા કાર્યક્રમો એ શૂન્યતાને પૂર્ણ કરે છે.ગાયન હોય કે નૃત્ય, નાટક હોય કે કવિતા દરેક કલા સ્વરૂપ વિદ્યાર્થીને પોતાની વ્યક્તિગત ઓળખ વ્યક્ત કરવાની તક આપે છે. રંગમંચ પર ઊભું રહેવું અનેક વિદ્યાર્થીઓ માટે જીવનમાં પ્રથમ વખતનો અનુભવ હોય છે. પ્રથમ પ્રસ્તુતિ સાથે જ પોતાના વિષે આપવામાં આવતો પરિચય, તાળી અને ઉત્સાહ તેમના મનમાં એક ઊંડો વિશ્વાસ ઊભો કરે છે"હું કરી શકું છું." આ આત્મવિશ્વાસ માત્ર મંચ સુધી સીમિત નથી રહેતો. વિદ્યાર્થી જ્યારે પોતાની ક્ષમતા સૌની સામે સાબિત કરે છે ત્યારે તે જ આત્મવિશ્વાસ તેમને વર્ગખંડમાં, પ્રોજેક્ટમાં, ઇન્ટરવ્યુમાં અને જીવનનાં અનેક ક્ષેત્રોમાં આગળ વધતા રહેવાની પ્રેરણા પૂરી પાડે છે. આ વિદ્યાર્થીઓ સમાજ જીવનમાં બીજા માટે પણ પ્રેરણાસ્રોત બની રહે છે.યુવા-ભારતી આ રીતે અભિવ્યક્તિનો એક એવું મંચ બને છે જ્યાં દરેક વિદ્યાર્થીઓને પોતાને ઓળખવાની, વ્યક્ત થવાની અને નવી દિશામાં આગળ વધવાની તક મળે છે.

સર્જનાત્મકતા અને વિચારશક્તિ

કલાના રંગોમાં ઘડાતું વ્યક્તિત્વ

કોઈપણ કલા ફક્ત મનોરંજન માટે નથી; તે માનસિક ક્ષમતાઓને તીવ્ર બનાવે છે. એક નૃત્યના જુદા જુદા સ્ટેપ્સને શીખવાની પ્રક્રિયા, એક ગીતના સરગમનું સંયોજન, નાટક માટેની તૈયારી આ બધું જ વિદ્યાર્થીને સર્જનાત્મક રીતે વિચારવાનું શીખવે છે.

નાટકના એક દૃશ્યને જીવંત બનાવવા માટે આખી ટીમ કેટલી ચર્ચા કરે છે, પાત્રની ભાવના કેવી હોવી જોઈએ, સંવાદ ક્યારે ઉંચો બોલવો, ક્યારે મૌન રહેવું, સ્ટેજની ચાલ કેવી રાખવી, આ બધું વિદ્યાર્થીને વિશ્લેષણાત્મક રીતે વિચારવાની ક્ષમતા અને એ વિશ્લેષણમાંથી વિવિધ રસ્તાઓ શોધવાની શક્તિ પૂરી પાડે છે. નૃત્ય અથવા સંગીતના અભ્યાસમાં વિદ્યાર્થી પોતાની કલ્પનાશક્તિને નિખારે છે. ક્યારે લય વધારવો, ક્યારે અટકાવવો, કેવી રીતે ભાવ વ્યક્ત કરવો. આ બધું જીવનમાં સમસ્યાઓ ઉકેલવાની કુશળતા પણ વિકસાવે છે.

સર્જનાત્મક પ્રવૃત્તિઓ "પરફેક્ટ હોવું" શીખવતી નથી; તે "નવા રસ્તા અજમાવવા" શીખવે છે. અને આજના સ્પર્ધાના સમયમાં આ કુશળતા નવી રીતોથી વિચારવાની ક્ષમતા વિકસાવે છે.

વારસાની ઓળખ અને સમાજ પ્રેમ

વારસાની ઓળખ અને સમાજ પ્રેમ: કલા દ્વારા સંસ્કૃતિનો પરિચય

યુવા-ભારતીનું એક મહત્ત્વપૂર્ણ પાસું એ છે કે તે તેમની સાંસ્કૃતિક ઓળખને મજબૂત કરે છે. વિદ્યાર્થીઓ જયારે લોકનૃત્ય કરે છે ત્યારે તેઓ જે-તે પ્રદેશની પરંપરા, ઇતિહાસ, અને લોકોની જીવનશૈલી સાથે સંકળાઈ જાય છે અને કદાચ તે વિસ્તારના વિદ્યાર્થીઓના જીવનને વધારે સારી રીતે સમજતા થાય છે. લોકગીતો ગાતાંગાતાં વિદ્યાર્થીઓને આપણા પૂર્વજોની લોકસંસ્કૃતિનો પરિચય મળે છે. સંગીતમાં છુપાયેલા જીવન મૂલ્યો, પ્રેમ, સંઘર્ષ અને ઉર્જાનો અનુભવ કરે છે. આ પ્રક્રિયા પેઢીય સબંધોને નવી ઉષ્મા પૂરી પાડે છે.

આ સમજણ તેમને સમાજ પ્રત્યે વધુ સંવેદનશીલ બનાવે છે. વિદ્યાર્થી જુદીજુદી પ્રસ્તુતિઓ દ્વારા જાણે છે કે ભારતમાં વિવિધ પરંપરાઓ, ભાષાઓ અને કલાઓ હોવા છતા સૌમાં એકતા અને માનવતાની અસર છે. આ અનુભવ તેમને વધુ માનવીય, વધુ સમજદાર અને વધુ જવાબદાર નાગરિક બનવામાં મદદરૂપ થાય છે.

સહકાર અને નેતૃત્વ

સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો દ્વારા શીખાતું જીવનકૌશલ્ય

યુવા-ભારતીની સૌથી સુંદર બાબત એ છે કે મોટાભાગની પ્રવૃત્તિઓ ટીમ આધારિત હોય છે. લોકનૃત્યમાં જૂથ સાથેનો તાલમેલ, નાટકના રિહર્સલ વખતે ઉભું થતું સાયુજ્ય, સમૂહ-ગાનની લયભક્તિ આ બધું વિદ્યાર્થીઓને ટીમવર્કના અગત્યના પાઠ શીખવે છે. એક સાથે કામ કરતી વખતે વિદ્યાર્થીઓ સાંભળવાનું, સમજવાનું, સહકાર આપવાનું અને ક્યારેક સ્વમંતવ્ય છોડવાનું પણ શીખે છે.

એક નાના નાટકના આયોજનમાં પણ કેટલાં બધાં કામ સામેલ હોય છે સ્ક્રિપ્ટ, અભિનય, સંગીત, મેકઅપ, લાઇટિંગ, સેટ આ બધાંમાં વિદ્યાર્થીઓ એકબીજા પર નિર્ભર બનતા શીખે છે. આ પ્રક્રિયામાં સહકાર ભાવ અને પરસ્પર વિશ્વાસ વિકસે છે. ભારત જેવા સામાજિક સાંસ્કૃતિક વૈવિધ્ય ધરાવતા દેશમાં આવી સમજણ ધરાવતા નાગરિકોની ખૂબ જ અગત્યતા રહેલ છે. તે જ રીતે નેતૃત્વના ગુણો પણ આ કાર્યક્રમ દરમિયાન સહજ રીતે વિકસી આવે છે. જ્યારે કોઇ વિદ્યાર્થી ટીમનું નેતૃત્વ કરે છે ત્યારે તેને આયોજન, સમયનું સંચાલન, નિર્ણયો લેવાની ક્ષમતા જેવી બાબતો આપોઆપ શીખવા મળે છે. આ કુશળતાઓ જીવનના દરેક ક્ષેત્રમાં ઉપયોગી છે શૈક્ષણિક પ્રોજેક્ટ હોય, નોકરીની જવાબદારી હોય કે સોશિયલ ઇન્ટરેક્ટ. સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમોમાં અનુભવેલા આ સહકાર અને નેતૃત્વના પાઠ વિદ્યાર્થીઓના વ્યક્તિત્વને મજબૂત પાયા બને છે.

નવી શરૂઆત, નવી ઊર્જા

2024થી યુવા-ભારતીનું પુનરુત્થાન

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠમાં સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમનું આયોજન, લાંબા વિરામ પછી 2024માં ‘યુવા-ભારતી’ સ્વરૂપે ફરી શરૂ થયું અને આ પુનઃપ્રારંભ માત્ર એક કાર્યક્રમનું પુનરાગમન નથી, પરંતુ નવી ઊર્જા અને નવા સ્વપ્નોનું પ્રતીક છે. વિદ્યાર્થીઓને પહેલા કરતાં વધુ તક, વધુ વૈવિધ્ય અને વધુ સર્જનાત્મક સ્વાતંત્ર્ય મળવા લાગ્યું છે. નવા આયોજનમાં વધુ પ્રવૃત્તિઓ ઉમેરાતા વિદ્યાર્થીઓને પોતાની પસંદગી મુજબની કલા શીખવા અને રજૂ કરવાની તક મળે છે. કેટલાક વિદ્યાર્થીઓ જે પહેલાં પ્રેક્ષક તરીકેની ભૂમિકા ભજવતા રહેતા હતા, તેઓ પણ મંચ પર આવ્યા લાગ્યા છે. ઘણાં વિદ્યાર્થીઓએ પહેલી વખત પોતાની પ્રતિભા વિશે જાણ્યું. એવું વાતાવરણ સર્જાયું કે જેમાં વિદ્યાર્થીઓને પોતાની જાતને અજમાવવાની અને વિકસાવવાની તક મળી.

માનસિક શાંતિ, ખુશી અને આત્મ-સમૃદ્ધિ

કલા દ્વારા જીવનનું સંતુલન

વિદ્યાર્થીઓના જીવનમાં ક્યારેક શૈક્ષણિક દબાણ, સ્પર્ધા, અને ભવિષ્યની ચિંતા તેમને તણાવમાં મૂકે છે. કલા એ તણાવ માટેનો સ્વાભાવિક ઉપચાર છે. સંગીતનું રિહર્સલ, નૃત્યની તાલ, રંગમંચની જીવંત પ્રક્રિયા આ બધું વિદ્યાર્થીઓમાં માનસિક શાંતિ, એકાગ્રતા અને આનંદ લાવે છે. યુવા-ભારતીનું વાતાવરણ વિદ્યાર્થીઓને શીખવે છે કે કલાક્ષેત્ર માત્ર પ્રતિભાનું પ્રદર્શન નથી તે મનને સંતુલિત અને પ્રસન્ન રાખવાનું એક દર્શન પણ છે. શારીરિક ઉર્જા, માનસિક શાંતિ-એકાગ્રતા અને સર્જનાત્મક આનંદ આ બધું વિદ્યાર્થીના સર્વાંગી વિકાસ માટે જરૂરી બાબતો છે.

યુવા-ભારતી કાર્યક્રમ એક, કૌશલ્યો અનેક

યુવા-ભારતી માત્ર એક દિવસ કે સપ્તાહનો કાર્યક્રમ નથી, પરંતુ વિદ્યાર્થીજીવનને સમૃદ્ધ બનાવતો એક અનોખો અનુભવ છે. તે વિદ્યાર્થીઓને પોતાની ઓળખ શોધવા, નિર્ભય અને સર્જનાત્મક રીતે અભિવ્યક્તિ કરવા, ટીમવર્ક, નેતૃત્વ અને નવી બાબતો આનંદ સાથે શીખવાની તક આપે છે. આવા કાર્યક્રમો વિદ્યાર્થીઓને વધુ સંવેદનશીલ, સર્જનાત્મક અને જવાબદાર બનાવી ભવિષ્યના પડકારો માટે તૈયાર કરે છે. આશા છે કે વિદ્યાર્થીઓ દર વર્ષે ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લઈ પોતાની અંદરની ક્ષમતાઓને ઉજાગર કરશે.

Hindi Name	Group	Total Marks	Rank	Member Programme	Event Name
શાસ્ત્રીય ગાયન-વ્યક્તિગત (હિન્દુસ્તાની/કર્ણાટક)					
दृष्टि मनोजकुमार जैन		59	1	B.Sc. (Microbiology)	શાસ્ત્રીય ગાયન-વ્યક્તિગત (હિન્દુસ્તાની/કર્ણાટક)
હળવું કંઠ્ય સંગીત/ ગાયન (ભારતીય)					
दृष्टि मनोजकुमार जैन		76	1	B.Sc. (Microbiology)	હળવું કંઠ્ય સંગીત/ ગાયન (ભારતીય)
उर्मिलाबेन रमेशभाई वसावा		71	2	M.Lib.I.Sc.	હળવું કંઠ્ય સંગીત/ ગાયન (ભારતીય)
हिमांशु कुमार त्रिपुरारी झा		70	3	B.A. (History)	હળવું કંઠ્ય સંગીત/ ગાયન (ભારતીય)
પાશ્ચાત્ય કંઠ્ય સંગીત/ ગાયન (વ્યક્તિગત)					
कृषा संजय पटेल		79	1	M.C.A.	પાશ્ચાત્ય કંઠ્ય સંગીત/ ગાયન (વ્યક્તિગત)
हीनल ज्वालांतभाई त्रावाडी		69	2	M.Sc. (Microbiology)	પાશ્ચાત્ય કંઠ્ય સંગીત/ ગાયન (વ્યક્તિગત)
परिमि गायत्री श्रीवर्षिणी		51	3	B.C.A.	પાશ્ચાત્ય કંઠ્ય સંગીત/ ગાયન (વ્યક્તિગત)
સમૂહ ગીત (ભારતીય)					
ध्रुवी संजय पटेल	Group-1	64	1	B.C.A.	સમૂહ ગીત (ભારતીય)
प्रियल प्रकाशभाई रावत	Group-1			B.C.A.	સમૂહ ગીત (ભારતીય)
परिता महेंद्रभाई यादव	Group-1			B.C.A.	સમૂહ ગીત (ભારતીય)
देवल हरेशसिंह राठौड़	Group-1			B.C.A.	સમૂહ ગીત (ભારતીય)
हार्दिक रावजीभाई कंजारिया	Group-1			M.C.A.	સમૂહ ગીત (ભારતીય)
कृषा संजय पटेल	Group-1			M.C.A.	સમૂહ ગીત (ભારતીય)
લોક/ આદિવાસી નૃત્ય					
सहदेवभाई अश्विनभाई वसावा	Group-18		1	M.A. (Hindi)	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
दिलशनकुमार रवींद्रभाई वाल्वी	Group-18		1	B.A. (Sociology)	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
दर्शनाबेन याकूबभाई गामित	Group-18		1	M.A. (Sociology)	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
नेहाकुमारी धनसुखभाई गामित	Group-18		1	M.A. (Sociology)	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
श्रद्धा बेन मुकेशभाई गामित	Group-18		1	M.A. (Sociology)	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
तेजलबेन योहानभाई गामित	Group-18		1	M.A. (Sociology)	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
ज़ंखानकुमारी रमेशभाई गामित	Group-18		1	M.A. (Sociology)	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
प्रीतेशकुमार धर्मेंद्रभाई वाल्वी	Group-18		1	M.A. (Sociology)	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
राहुलकुमार रवींद्रभाई वसावा	Group-18		1		
वसावा जोसपिनभाई शानुभाई	Group-18		1		
सुरेश चंद्र दास	Group-11		2	B.P.Ed.	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
सुप्रिया डोले	Group-11		2	B.P.Ed.	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
बेबी ज्योति हजारिका	Group-11		2	B.P.Ed.	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
अफजल हुसैन	Group-11		2	B.P.Ed.	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
प्रिया कोंवर	Group-11		2	B.P.Ed.	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
भास्करजीत रे	Group-11		2	B.P.Ed.	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
चयनिका सोनोवाल	Group-11		2	B.P.Ed.	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
सोनू प्रवीण गोगोई	Group-11		2	B.P.Ed.	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
सुमारिया खलीलुर खातून	Group-11		2	B.P.Ed.	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
क्षीरद गुनमोनी हैंडीक	Group-11		2	B.P.Ed.	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
विजयभाई गोपालभाई दिवा	Group-14		3	M.A. (Sociology)	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
प्रदीपभाई गणेशभाई गायकवाड़	Group-14		3	M.A. (Sociology)	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
आनंदभाई मोहनभाई वैजल	Group-14		3	M.S.W.	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
प्रणवभाई संपतभाई कोंकणी	Group-14		3	M.S.W.	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
उमेशभाई रघुभाई भदगी	Group-14		3	M.S.W.	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
विनयभाई महेशभाई गावित	Group-14		3	M.S.W.	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
युवराज कुमार महेशभाई राउत	Group-14		3	M.S.W.	લોક/ આદિવાસી નૃત્ય
શાસ્ત્રિય નૃત્ય (ભારતીય)					
प्रिंसी रंजन राजा			1	M.Ed.	શાસ્ત્રિય નૃત્ય (ભારતીય)
पूर्वा परिहार			2	B.P.Ed.	શાસ્ત્રિય નૃત્ય (ભારતીય)
प्रियांशी रॉय			3	M.Sc. (Microbiology)	શાસ્ત્રિય નૃત્ય (ભારતીય)
શીઘ્ર ચિત્રકલા/પેઈન્ટીંગ					
अंशु कुमारी		93	1	B.Sc. (Microbiology)	શીઘ્ર ચિત્રકલા/પેઈન્ટીંગ
ज़ील शैलेशकुमार पटेल		90	2	M.Y.A.Sc.	શીઘ્ર ચિત્રકલા/પેઈન્ટીંગ
हर्षिता मनीषभाई मकवाना		85	3	B.A. (History)	શીઘ્ર ચિત્રકલા/પેઈન્ટીંગ
મિમિક્રી					
अंशुमन मिहिरकुमार मंडल		55	1	B.R.S.	મિમિક્રી
ज़ील शैलेशकुमार पटेल		49	2	M.Y.A.Sc.	મિમિક્રી
कलिस्ता हरेशभाई दुधात		41	3	M.Sc. (Microbiology)	મિમિક્રી
એકાંકી					
ऋत्वबेन जयेशकुमार चुडासमा	Group-2	82	1	M.Sc. (Microbiology)	એકાંકી
राधे जयसुखभाई काकलोटार	Group-2			M.Sc. (Microbiology)	એકાંકી
निखिल कुमार नायक	Group-2			M.Sc. (Microbiology)	એકાંકી
प्रिंस कांतिभाई रादडिया	Group-2			M.Sc. (Microbiology)	એકાંકી
भुमिका भावसिंह राज	Group-2			M.Sc. (Microbiology)	એકાંકી
पारस अश्विनभाई थीसिया	Group-2			M.Sc. (Microbiology)	એકાંકી
भव्याबेन नीलेशभाई सोनी	Group-2			M.Sc. (Microbiology)	એકાંકી
ध्रुवी नितिनभाई भिंगराडिया	Group-2			M.Sc. (Microbiology)	એકાંકી
सेमुनाबेन अभंभाई चुडेसारा	Group-3	70	2	M.A. (Sociology)	એકાંકી
रवीनाबेन जयसिंहभाई गणवित	Group-3			M.A. (Sociology)	એકાંકી
मनीषा रामजी गायकवाड	Group-3			M.A. (Sociology)	એકાંકી
हेमांगिबेन दिनेशभाई जाधव	Group-3			M.A. (Sociology)	એકાંકી
कुशल मनोज कुमार शाह	Group-1	60	3	B.C.A.	એકાંકી
जेनिसकुमार भावेशभाई मंगरोलिया	Group-1			B.C.A.	એકાંકી
रोहन भावेशभाई सागर	Group-1			B.C.A.	એકાંકી
वृंदा प्रवीनाबाहे रावल	Group-1			B.C.A.	એકાંકી
वीरेंद्रकुमार हिमसिंहभाई भूरिया	Group-1			B.C.A.	એકાંકી
श्रेया मुकेशभाई लिम्बाचिया	Group-1			B.C.A.	એકાંકી
हितेशभाई सुरेशभाई पिथावा	Group-1			B.C.A.	એકાંકી
हेत्वी परेशभाई वडोदरिया	Group-1			B.C.A.	એકાંકી
हेमांशी अशोकभाई भराडा	Group-1			B.C.A.	એકાંકી
સ્કિટ					
अंजनीबेन बाबूलाल कनोजिया	Group-4		1	B.A. (English)	સ્કિટ
जयमाला पंधारी दहके	Group-4		1	B.A. (English)	સ્કિટ
पूजाबेन पंकजभाई परमार	Group-4		1	B.A. (English)	સ્કિટ
निधिबेन भारतकुमार महिदा	Group-4		1	B.A. (English)	સ્કિટ
रियाबेन योगेशभाई तदावी	Group-4		1	B.A. (English)	સ્કિટ
करिश्माबेन जगदीशभाई भालिया	Group-4		1	B.A. (Gujarati)	સ્કિટ
नवीनभाई तालाभाई चरंगी	Group-5		2	M.A. (History)	સ્કિટ
रघुरामभाई मनसुखभाई लोरिया	Group-5		2	M.S.W.	સ્કિટ
रोहित भालाभाई सिंधव	Group-5		2	M.S.W.	સ્કિટ
विश्व अतुलकुमार त्रिपाठी	Group-5		2	M.S.W.	સ્કિટ
कृष्णा भरतभाई परमार	Group-5		2	M.S.W.	સ્કિટ
अंजलि बुपेंद्रभाई मकवाना	Group-5		2	M.S.W.	સ્કિટ
हार्दिक रावजीभाई कंजारिया	Group-3		3	M.C.A.	સ્કિટ
आकाश दीपकभाई वधवाना	Group-3		3	M.Sc. IT	સ્કિટ
धर्मेशकुमार चंद्रेशभाई गोंडलिया	Group-3		3	M.Sc. IT	સ્કિટ
कुणाल कालूलाल तेली	Group-3		3	M.Sc. IT	સ્કિટ
ओमपुरी जेसुंगपुरी गौस्वामी	Group-3		3	M.Sc. IT	સ્કિટ
प्रशांतभाई धीरुभाई वाघामाशी	Group-3		3	M.Sc. IT	સ્કિટ
માઇમ					
रोहन हरेशभाई वलधिया	Group-2		1	B.A. (English)	માઇમ
गोपाल कृष्णकांत भारती	Group-2		1	B.A. (English)	માઇમ
हार्दिक विनुभाई सावलिया	Group-2		1	M.A. (English)	માઇમ
मयूर देवीलाल तंवर	Group-2		1	M.A. (English)	માઇમ
रेनिश अनुपम वाघेला	Group-2		1	M.A. (English)	માઇમ
जोशरफल राज रामाभाई	Group-2		1	B.A. (Gujarati)	માઇમ
भाविकाबेन पंचभाई बारिया	Group-3		2	M.S.W.	માઇમ
हीरल लखमनभाई परमार	Group-3		2	M.S.W.	માઇમ
राधिकाकुमारी शैलेशभाई पटेल	Group-3		2	M.S.W.	માઇમ
दिव्याबेन जयंतीभाई राठौड़	Group-3		2	M.S.W.	માઇમ
प्रतिभाबेन रामशीभाई राठौड़	Group-3		2	M.S.W.	માઇમ
रितिग्नाबेन कानाभाई सोलंकी	Group-3		2	M.S.W.	માઇમ

યુવાભારતી પરિણામ - 2025

કોલાજ

कृति भरतभाई गोंडलिया		66	1	M.Sc. (Microbiology)	કોલાજ
वैदिक भगत		61	2		કોલાજ
दृष्टि रमेशभाई परमार		54	3	M.Sc. (Microbiology)	કોલાજ

પોસ્ટર

अंशु कुमारी		88	1	B.Sc. (Microbiology)	પોસ્ટર
यशकुमार मणिलाल चौहान		82	2	M.S.W.	પોસ્ટર
खुशबुबेन मनुभाई निसर्ता		75	3	M.A. (History)	પોસ્ટર

માટીકળા

लिनू विपुलभाई पांचाल			1	B.Ed.	માટીકળા
केतनभाई नंदलालभाई वसावा			2	M.A. (English)	માટીકળા
दक्षेश नरपतभाई वसावा			3	M.A. (History)	માટીકળા

કાર્ટૂનિંગ

निर्झरबेन विश्वासभाई वलवी		92	1	M.A. (Sociology)	કાર્ટૂનિંગ
हैप्पी कमलेशभाई भंडारी		86	2	M.Sc. (Microbiology)	કાર્ટૂનિંગ
अंजनीबेन बाबूलाल कनोजिया		78	3	B.A. (English)	કાર્ટૂનિંગ

રંગોળી

रिंकलबेन जगदीशभाई पटेल		73	1	M.A. (English)	રંગોળી
केतनभाई नंदलालभाई वसावा		68	2	M.A. (English)	રંગોળી
अवनि भूपतभाई अनघन		66	3	M.S.W.	રંગોળી

શીઘ્ર ફોટોગ્રાફી

गार्गी किरीटभाई परमार			1	M.A. (Journalism and Ma	શીઘ્ર ફોટોગ્રાફી
प्रिंसकुमार रमेशभाई पटेल			2	B.A. (Sociology)	શીઘ્ર ફોટોગ્રાફી
लक्षगिरी जितेंद्रगिरि मेघनाथी			3	B.Com.	શીઘ્ર ફોટોગ્રાફી
मैत्री हरीश शाह			3	M.A - H.R.M	શીઘ્ર ફોટોગ્રાફી

ઇન્સ્ટોલેશન

अंजलि महेशभाई चौहान			1	M.S.W.	ઇન્સ્ટોલેશન
दिव्याबेन सातूभाई गरासिया			2	M.A. (English)	ઇન્સ્ટોલેશન

ખાદી દિપ્તી

अवनीबेन चंद्रेशकुमार बदरकिया		48	1	B.C.A.	ખાદી દિપ્તી
कामेजलिया नयनाबेन विरम्भाई		45	2	B.Ed.	ખાદી દિપ્તી
रिंकलबेन जगदीशभाई पटेल		31	3	M.A. (English)	ખાદી દિપ્તી

સૂતર માળા/આંટી સુશોભન

रिंकलबेन जगदीशभाई पटेल		49	1	M.A. (English)	સૂતર માળા/આંટી સુશોભન
नीलिमा रवींद्रभाई गामित		47	2	M.B.A. (Rural Manageme	સૂતર માળા/આંટી સુશોભન
सारिकाबेन देवजीभाई डामोर		45	3	M.B.A. (Rural Manageme	સૂતર માળા/આંટી સુશોભન

મહેંદી

प्रियांशी अरविंदभाई सौंडागर		88	1	M.C.A.	મહેંદી
परिता महेंद्रभाई यादव		75	2	B.C.A.	મહેંદી
मितालिबेन जगदीशभाई पटेल		74	3	M.A. (Sociology)	મહેંદી

વક્તૃત્વ

परिक्षित मुकेशभाई जोगी		170	1	M.A. (English)	વક્તૃત્વ
राज प्रकाशभाई वढेर		163	2	M.A. (Gujarati)	વક્તૃત્વ
प्रियांशी महेश शर्मा		158	3	B.Sc. (Microbiology)	વક્તૃત્વ
करनसिंह हथिसिंह बराड		158	3	M.A. (History)	વક્તૃત્વ

વાદ-પ્રતિવાદ

परिक्षित मुकेशभाई जोगी	Group-3		1	M.A. (English)	વાદ-પ્રતિવાદ
रेनिश अनुपम वाघेला	Group-3		1	M.A. (English)	વાદ-પ્રતિવાદ
पूर्वा परिहार	Group-7		2	B.P.Ed.	વાદ-પ્રતિવાદ
दीपक विजयशंकर यादव	Group-7		2	M.P.Ed.	વાદ-પ્રતિવાદ
प्रेमनाथ सिंह	Group-5		3	B.P.E.S.	વાદ-પ્રતિવાદ
तिवारी प्रवेश धीरेन्द्र	Group-5		3	B.P.E.S.	વાદ-પ્રતિવાદ

શીઘ્ર વક્તૃત્વ

भावनाबेन रत्नभाई चावडा		63	1	M.Ed.	શીઘ્ર વક્તૃત્વ
प्रिंसी रंजन राजा		58	2	M.Ed.	શીઘ્ર વક્તૃત્વ
ललितभाई दिलीपभाई सुथार		52	3	B.Ed.	શીઘ્ર વક્તૃત્વ

પાદ પૂર્તિ

सुनील कुमार गोविंदभाई परमार		18	1	M.A. (Gujarati)	પાદ પૂર્તિ
समीरसिंह महेंद्रसिंह कुशवाह		16	2	B.Ed.	પાદ પૂર્તિ
वैकुंठकुमार हरिराम मोध		15	3	B.A. (Gujarati)	પાદ પૂર્તિ

કાવ્ય પઠન

प्रियांशी रॉय		79	1	M.Sc. (Microbiology)	કાવ્ય પઠન
राज प्रकाशभाई वढेर		75	2	M.A. (Gujarati)	કાવ્ય પઠન
परिक्षित मुकेशभाई जोगी		73	3	M.A. (English)	કાવ્ય પઠન

નિબંધ લેખન

गायत्रीबेन पामाभाई खंभाला		70	1	M.A. (Economics)	નિબંધ લેખન
आस्था राकेशकुमार सिंह		69	2	M.Sc. (Microbiology)	નિબંધ લેખન
अश्विनभाई कांजीभाई चौधरी		68	3	B.A. (Gujarati)	નિબંધ લેખન

ક્વિઝ

चौधरी मुकेशभाई रेवाभाई	Group-1		1	B.Ed.	ક્વિઝ
सुरेशभाई बेचारभाई कांजिया	Group-1		1	B.Ed.	ક્વિઝ
शिबानी जुगेंद्रनाथ गोगोई	Group-1		1	M.Ed.	ક્વિઝ
ध्रुव सुरेशभाई छाया	Group-4		2	M.Lib.I.Sc.	ક્વિઝ
महला विरलभाई अमृतभाई	Group-4		2	M.Lib.I.Sc.	ક્વિઝ
गायत्रीबेन पंकजभाई परमार	Group-4		2	M.Lib.I.Sc.	ક્વિઝ
जयसुखभाई भरतभाई सरवैया	Group-3		3	M.Sc. IT	ક્વિઝ
जिल विनोदभाई पटेल	Group-3		3	M.Sc. IT	ક્વિઝ
संकेत राजेशभाई चौहान	Group-3		3	M.Sc. IT	ક્વિઝ

-विक्रम सिंह अमरावत

खेल और विद्यार्थी जीवन

खेलों का विद्यार्थी की ज्ञान अर्जन की प्रक्रिया और उसके व्यक्तित्व के विकास में महत्त्वपूर्ण योगदान होता है। शिक्षणशास्त्र के विभिन्न विमर्शों में भी इस सिद्धान्त को स्वीकार किया गया है। यहाँ तक कि गांधी ने भी शिक्षा की अवधारणा को व्यक्त करते हुए खेलों के महत्त्व को प्राथमिकता के साथ स्वीकार किया है। हालांकि गांधी शिक्षण की प्रक्रिया में सीधे खेलों तक नहीं पहुँचते बल्कि शारीरिक श्रम की आवश्यकता की बात करते हुए खेलों के महत्त्व को उजागर करते हैं। गांधीजी कहते है कि, "शिक्षा का उद्देश्य शरीर और आत्मा के बीच का सामंजस्य स्थापित करना है।" गांधीजी नई तालीम में दिल, दिमाग और हाथ तीनों के सामंजस्य की बात करते हैं। शारीरिक श्रम में उत्पादन

के अर्थ को व्यापक रूप से लेते हुए वे स्वीकार करते हैं कि, उत्पादन महज वस्तु का नहीं बल्कि ज्ञान और नैतिकता का भी है। नई तालीम में श्रम जीवन का नैतिक अनुशासन है और खेल शरीर और मन की लयबद्धता का आधार। गांधीजी शिक्षण की प्रक्रिया में ऐसे खेलों के पक्ष में थे जो शरीर को स्वस्थ बनाएँ और मन को संयमित रखें। इसीलिये गूजरात विद्यापीठ की स्थापना के उद्देश्य में गांधीजी खेलों के महत्त्व को शामिल करते हैं।

इसी पृष्ठभूमि के स्वीकार करते हुए गूजरात विद्यापीठ में प्रतिवर्ष वार्षिक रमत-गमत कार्यक्रम का आयोजन किया जाता है। दो वर्ष पहले इस महत्त्वपूर्ण आयोजन का नामकरण 'खेल-भारती' के रूप में हुआ। गूजरात विद्यापीठ के आठ विविध संकायों एवं अठारह विभागों के विद्यार्थी इस वार्षिक खेल आयोजन में हिस्सा लेते हैं। लगभग सभी प्रकार के खेलों की प्रतियोगिता का आयोजन किया जाता है। समूह और व्यक्तिगत खेल की प्रतियोगिताएँ आयोजित की जाती है। वास्तव में इन प्रतियोगिताओं में विजय होना उतना महत्त्वपूर्ण नहीं होता जितना कि इन खेलों की वजह से विद्यार्थी के व्यक्तित्व का विकास महत्त्वपूर्ण होता है। व्यक्तिगत और सामुहिक खेलों में विद्यार्थी अनुशासन, एकाग्रता, साहस, नियमितता, नेतृत्व, समूह-भावना, सीखने की प्रक्रिया, ज्ञान का अमलीकरण, धैर्य जैसे गुणों के महत्त्व को न सिर्फ जान पाता है बल्कि स्वयं मे इन गुणों का विकास भी करता है।

जहाँ गूजरात विद्यापीठ की शिक्षण व्यवस्था विद्यार्थी के संपूर्ण विकास के मुद्दे को ध्यान में रखती है वहाँ खेलों का महत्त्व और भी बढ़ जाता है। कक्षा-कक्ष का शिक्षण बहुदा ही अपर्याप्त माना जाता है जब तक कि विद्यार्थी उस शिक्षण के लिये पूरी तरह से, सर्वांगी रूप से तैयार ना हो और उस शिक्षण की प्रायोगिकता एवं अमलीकरण का अभ्यास ना कर ले। इस संदर्भ में खेल के द्वारा ज्ञान की प्रक्रिया को अधिक सहज और प्रायोगिक स्वरूप दिया जा सकता है। विद्यार्थी में जिन गुणों का विकास खेलों के प्रति गम्भीरता के द्वारा हो सकता है वो गुण विद्यार्थी के द्वारा प्राप्त किये गए ज्ञान की प्रायोगिकता को सिद्ध करने में महत्त्वपूर्ण भूमिका निभा सकते हैं, बशर्ते कि खेलों को उस स्तर से समझा जाए और उसका अमलीकरण किया जाए।

एक स्वस्थ समाज के निर्माण के लिये एक अनुशासित और समावेशी नागरिक का निर्माण अनिवार्य आवश्यकता है। इस लक्ष्य तक पहुँचने के लिये शिक्षा की महत्त्वपूर्ण भूमिका हो सकती है और उसी शिक्षा की प्रक्रिया में खेलों के द्वारा उक्त लक्ष्य की प्राप्ति सहजता से संभव है। व्यक्ति से समाज, समाज से राष्ट्र के निर्माण की अनवरत प्रक्रिया में शिक्षण की इस प्रक्रिया को अनदेखा नहीं किया जा सकता। गूजरात विद्यापीठ महज शिक्षण की उपाधि के प्रदान करने के लिये समर्पित एक संस्था न होकर एक अनुशासित एवं जिम्मेदार नागरिक को तैयार करने एवं गांधी के सपनों के भारत के लिये एक अहिंसक, समावेशी विचार के कार्यकर्त्ता तैयार करने का उद्देश्य लेकर चल रही संस्था है। खेलों से महज मानसिक और शारीरिक दृढ़ता ही विकसित नहीं होती है बल्कि विपरीत परिस्थिति में धैर्य रखने के साथ, त्वरित निर्णय की प्रक्रिया को समझना, एक अनुशासन के साथ प्रदत्त कार्य को पूर्ण करना, सामुहिकता और बराबरी के भाव का विकास होना जैसे महत्त्वपूर्ण गुणों का विकास होता है।

वर्तमान समय में प्रत्येक राष्ट्र की पहचान में उसके खेलों का महत्त्वपूर्ण योगदान है। यहाँ तक कि कई राष्ट्र की पहचान तो खेलों की वजह से ही है। खेलों के पीछे किये जाने वाले आर्थिक खर्च एवं अपनी अस्मिता के आधार के रूप में खेलों को प्रस्तुत करन वर्तमान में सामान्य प्रतीत होता है। वैश्विक खेलों के आयोजनों को लेकर जिस तरह का जुनून राष्ट्रों में देखने के मिलता है उसी से अंदाजा लगाया जा सकता है कि अब खेल महज मनोरंजन की वस्तु मात्र रही रहे बल्कि व्यक्ति, समाज, राष्ट्र के विकास का पर्याय बन गए हैं।

Event	Rank	Name: Boy	Name: Girl
Badminton	1st	Kaushik Baruah	Dhara Parmar
	2nd	Saurabh Solanki	Baby Jyoti Hazarika
	3rd	Sonu Gogoi	Sumariya Khatun
Table Tenis	1st	Darshan B. Makwana	Vaidika P. Bhagat
	2nd	Parth M. Gohil	Baby Jyoti Hazarika
	3rd	Divyeshkumar D. Bhoya	Dhaira M. Dhaduk
Chess	1st	Parth Patel	Devani Surde Mara
	2nd	Snehal Burkand	Khushi Suthar
	3rd	Divyesh Ghumaliya	Drushti Chaudhari
Yoga	1st	Mayur Dhwajsinh Gohil	Krupa K Vadhiya
	2nd	Ravindrasinh V Parmar	Mansi D Soni
	3rd	Nakul G Kuvaria	Shreya J Raval
Judo	1st	60 Kg Samiroddin Shaikh	48 Kg Dhruvi Maru
	2nd	Karan Sevra	
	1st	60 Kg Vihol Digvijaysinh	57 Kg Stutiben Jalela
	1st	73kg Deep Prajapati	
Weight Lifting	1st	50 Kg Sunilkumar Parmar	53 Kg Khushi Pal
	2nd	Shiv Sorathiya	Bhumika
			Dhrava Kumari
	1st	65 Kg Arun Dangar	
	2nd	Rajesh Rathva	
	3rd	65 Kg Rajesh Mer	
	1st	71kg Alok Paswan	
	2nd	Vishal Dholariya	
	1st	79 Kg Sahil Parmar	
	1st	88 Kg Infrancio Decosta	
Boxing	1st	51-54 Kg Narmal Vasava	
	1st	71-75 Kg Rahul Cahurasiya	
Wushu	1st	55-60 Kg Karan Svra	48-52 Kg Gunjan Dangar
	2nd	Arvind Kallaram	Dhruvi Maru
	1st	60-65 Kg Vishal Amrawat	52-56 Kg Shreya Raval
	2nd	Atul Kumar	Stutiba Jalela
Archery	1st	Anirudhsinh B. Barad	Radhika A. Rabari
Gymnasatics	1st	Pravesh Tiwari	
	2nd	Shiv Sorathiya	

Event	Rank	Mtr	Name
Swimming	1st	50 Mtr Freestyle	Ajay Sitaram Soin
	2nd	50 Mtr Freestyle	Jigneshkumar Muljibhai Bhil
	3rd	50 Mtr Freestyle	Divyeshkumar Dipakbhai Bhoya
	1st	100 Mtr Freestyle	Ajay Sitaram Soin
	2nd	100 Mtr Freestyle	Jigneshkumar Muljibhai Bhil
	3rd	100 Mtr Freestyle	Rajkumar Rameshbhai Vasava
	1st	50 Mtr Backstroke	Divyeshkumar Dipakbhai Bhoya
	2nd	50 Mtr Backstroke	Saurav Subhash Bhosle
	1st	100 Mtr Backstroke	Sachin Bhailal Olakiya
	2nd	100 Mtr Backstroke	Vishal Vallabhbhai Dhoraliya
	1st	50 Mtr Breaststroke	Ajay Sitaram Soin
	2nd	50 Mtr Breaststroke	Vishal Vallabhbhai Dhoraliya
	3rd	50 Mtr Breaststroke	Chhotilal Jayantilal Solanki
	1st	100 Mtr Breaststroke	Sachin Bhailal Olakiya

Event	Rank	Weight Category	Name
Wrestling	1st	57 Kg	Pankaj Vedkhaniya
	2nd		Arvindbhai Hathila
	3rd		Pranamkumar Chaudhary
	1st	61-65 Kg	Kamesh Halpati
	2nd		Nihar Damor
	1st	65-70 Kg	Gambhiesinh Kushwaha
	2nd		Vishal Desai
	1st	70-74 Kg	Rahul Chaurasiya
	2nd		Ravibhai Rabari
	1st	74-79 Kg	Faizmoin Kadiwar
	2nd		Tarakraj Raut
	1st	50 Kg	Karulben Isalabhai Rathva
	1st		Goyer Kinjalkumari

Name	Event	Rank
Mohamadkaif M. Sherasiya	100 M. Run	1st
Yash Shaileshbhai Bhatt	100 M. Run	2nd
Premendra Mansinh Patel	100 M. Run	3rd
Arti Gautambhai Bhagat	100 M. Run	1st
Nikitaben Ramabhai Parmar	100 M. Run	2nd
Dhruva Gssolanki Kumari	100 M. Run	3rd
Mohamadkaif M. Sherasiya	200 M. Run	1st
Rohitbhai Ramanbhai Machhar	200 M. Run	2nd
Yash Shaileshbhai Bhatt	200 M. Run	3rd
Bhumikaben Rameshbhai Padvi	200 M. Run	1st
Nikitaben Ramabhai Parmar	200 M. Run	2nd
Nishaben Rajubhai Padhiyar	200 M. Run	3rd
Vilesh Jivanbhai Dadoda	400 M. Run	1st
Drashtantbhai R. Bhaliya	400 M. Run	2nd
Tiwari Pravesh Dhirendra	400 M. Run	3rd
Nishaben Rajubhai Padhiyar	400 M. Run	1st
Bhumikumari N. Chaudhari	400 M. Run	2nd
Tejalben Harjibhai Kokni	400 M. Run	3rd
Tiwari Pravesh Dhirendra	800 M. Run	1st
Jitendra Mukesh Banjara	800 M. Run	2nd
Madhubhai Gulabhai Chauhan	800 M. Run	3rd
Tishaben Bharatbhai Bavaliya	800 M. Run	1st
Kiranben Sagarambhai Dhadavi	800 M. Run	2nd
Teenaben Bhurabhai Kharadi	800 M. Run	3rd
Parmar Vipulbhai Shanabhai	1500 M. Run	1st
Bharat Soma Solanki	1500 M. Run	2nd
Rajeshbhai Harsingbhai Rathva	1500 M. Run	3rd
Sumita Vallabhbhai Bavaliya	1500 M. Run	1st
Ramtaben Bhayabhai Bhilala	1500 M. Run	2nd
Roshni Suresh Kamdi	1500 M. Run	3rd
Rameshbhai Jagtabhai Chavod	3000 M. Run	1st
Sanjaybhai Chhedabhai Bhilala	3000 M. Run	2nd
Rajeshbhai Mansukhbhai Mer	3000 M. Run	3rd
Kiranben Sagarambhai Dhadavi	3000 M. Run	1st
Parthivbhai Jagdishbhai Baleviya	400 M. Hurdles	1st
Viralkumar Rajeshbhai Chaudhari	400 M. Hurdles	2nd
Mandipbhai V. Makwana	400 M. Hurdles	3rd
Tejalben Harjibhai Kokni	400 M. Hurdles	1st
Puriben Gordhanbhai Bavaliya	400 M. Hurdles	2nd
Hirniben Ramanbhai Ninama	400 M. Hurdles	3rd
Mandipbhai V. Makwana	110 M. Hurdles	1st
Shiv Sureshbhai Sorathiya	110 M. Hurdles	2nd
Samiroddin Jamiloddin Shaikh	110 M. Hurdles	3rd
Bhumikaben Rameshbhai Padvi	100 M. Hurdles	1st
Bandhiya Sumita Hamirbhai	100 M. Hurdles	2nd
Nayanaben Dadibhai Vasava	4x100 M Relay	1st
Nehalben Nileshbhai Sakale	4x100 M Relay	1st
Rinkalkumari R. Vasava	4x100 M Relay	1st
Snehaben Chandubhai Gamit	4x100 M Relay	1st
Parulben Nathabhai Machhar	4x400 M Relay	1st
Radhika Arjanbhai Rabari	4x400 M Relay	1st
Bhumikumari N. Chaudhari	4x400 M Relay	1st
Kiranben Sagarambhai Dhadavi	4x400 M Relay	1st
Arti Maheshkumar Bahrani	4x400 Relay	2nd
Sweta Dashrath Yadav	4x400 Relay	2nd
Manisha Girishbhai Parmar	4x400 Relay	2nd
Sulekha Girdhari Mahto	4x400 Relay	2nd
Jigneshkumar Muljibhai Bhil	5000 M. Run	1st
Kamleshkumar H. Rathava	5000 M. Run	2nd
Sanjaybhai Chhedabhai Bhilala	5000 M. Run	3rd
Kalpna Bharat Bind	5000 M. Run	1st
Ramtaben Bhayabhai Bhilala	5000 M. Run	2nd
Kinjalben Maheshbhai Vasava	5 Km Road Race	1st
Jayshriben Pareshbhai Makwana	5 Km Road Race	2nd
Jigneshkumar Muljibhai Bhil	10000 M. Run	1st
Ranjitkumar Chhatrasinh Baria	10000 M. Run	2nd
Kamleshkumar H. Rathava	10000 M. Run	3rd
Radhika Arjanbhai Rabari	10000 M. Run	1st
Kalpeshbhai Labhubhai Baraiya	10 Km Walking	1st
Shiv Sureshbhai Sorathiya	10 Km Walking	2nd
Sandipbhai Lalabhai Damor	10 Km Walking	3rd
Mayur Shankarlal Kharadi	Long Jump	1st
Jay Pravinbhai Kukadiya	Long Jump	2nd
Viralkumar Rajeshbhai Chaudhari	Long Jump	3rd
Arti Gautambhai Bhagat	Long Jump	1st
Kalpna Bharat Bind	Long Jump	2nd
Bandhiya Sumita Hamirbhai	Long Jump	3rd
Harshbhai Vasara	Triple Jump	1st
Mayur Shankarlal Kharadi	Triple Jump	2nd
Vishwarajsinh Brijrajsinh Zala	Triple Jump	3rd
Baby Jyoti Hazarika	Triple Jump	1st
Chayanika Sonowal	Triple Jump	2nd
Sangitaben Savjibhai Patel	Triple Jump	3rd
Bhavdipbhai V. Solanki	High Jump	1st
Akshay Arjanbhai Kumadara	High Jump	2nd
Rahulkumar Ramtusinh Chauhan	High Jump	3rd
Arti Gautambhai Bhagat	High Jump	1st
Doliben Sardarbhai Taviyad	High Jump	2nd
Poojaben Pankajbhai Parmar	High Jump	3rd
Shiv Sureshbhai Sorathiya	Pole Voult	1st
Alok Vijaykumar Paswan	Pole Voult	2nd
Kishanbhai Bharatbhai Bhagora	Pole Voult	3rd
Bhaskarjit Ray	Shot Put	1st
Shreepal Kumar Purohit	Shot Put	2nd
Sahil Siraj Parmar	Shot Put	3rd
Rubykumari Ashishbhai Suvera	Shot Put	1st
Dhara Bharatbhai Parmar	Shot Put	2nd
Tvinkalben Madhabhai Prajapati	Shot Put	3rd
Bhaskarjit Ray	Discus Throw	1st
Vishwarajsinh Brijrajsinh Zala	Discus Throw	2nd
Hasamukhbhai A. Parmar	Discus Throw	3rd
Rubykumari Ashishbhai Suvera	Discus Throw	1st
Mansi Maheshbhai Vasava	Discus Throw	2nd
Janvi Kiranbhai Savaliya	Discus Throw	3rd
Bhaskarjit Ray	Hammer Throw	1st
Tarakraj Vallabhbhai Raut	Hammer Throw	2nd
Maheshbhai Bhoopatbhai Parmar	Hammer Throw	3rd
Dhara Bharatbhai Parmar	Hammer Throw	1st
Yashvi B. Chhodvadiya	Hammer Throw	2nd
Vaidika Pankajbhai Bhagat	Hammer Throw	3rd
Afzal Hussain	Javelin Throw	1st
Vishwarajsinh Brijrajsinh Zala	Javelin Throw	2nd
Somsinh Jethusinh Dabhi	Javelin Throw	3rd
Hiralben Prabhubhai Gamit	Javelin Throw	1st
Devanshikumari M. Vasava	Javelin Throw	2nd
Khushbuben Manubhai Nisarta	Javelin Throw	3rd

પ્રવૃત્તિ • દર્પણ

-શ્રી અદ્વૈતા દવે

વિદ્યાર્થીઓની સિદ્ધિઓ અને પ્રવૃત્તિઓ

હિન્દી દિવસ નિમિત્તે શૈક્ષણિક સિદ્ધિ (14/09/2025)

હિન્દી દિવસના અવસરે ગુજરાત હિન્દી સાહિત્ય પરિષદ દ્વારા આયોજિત વક્તૃત્વ સ્પર્ધામાં ગુજરાત વિદ્યાપીઠના શિક્ષણ વિભાગની વિદ્યાર્થિની પ્રિન્સી રાજાએ પ્રથમ સ્થાન પ્રાપ્ત કરીને સંસ્થાનું ગૌરવ વધાર્યું. આ સાથે બી.એડ. સત્ર-1ની લિનુ પાંચાલ તથા ભાષા સાહિત્ય વિભાગની અંજની કનૌજિયાએ પણ ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લઈને પ્રશંસનીય યોગદાન આપ્યું.

હિન્દી દિવસ 2025: ભાષા, સંસ્કૃતિ અને સંકલ્પ (15/09/2025)

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ખાતે હિન્દી દિવસ 2025નો ભવ્ય ઉત્સવ યોજાયો. ગુજરાત પ્રાંતીય રાષ્ટ્રભાષા પ્રચાર સમિતિ સહિતની વિવિધ સંસ્થાઓના સંયુક્ત ઉપક્રમે આયોજિત આ કાર્યક્રમ વૃક્ષારોપણ અને હિન્દી પ્રચાર રેલીથી શરૂ થયો. માનનીય પૂર્વ શિક્ષણ મંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રસિંહ ચુડાસમા અધ્યક્ષ સ્થાને રહ્યા, જ્યારે કુલપતિશ્રી ડૉ. હર્ષદ પટેલના માર્ગદર્શન અને વિશેષ અતિથિ ડૉ. સૂર્યપ્રકાશ દીક્ષિતના વિચારો દ્વારા હિન્દી ભાષાની પરંપરા અને મહત્ત્વને નવી દૃષ્ટિ મળી. પ્રતિજ્ઞા, હસ્તાક્ષર અભિયાન અને પ્રમાણપત્ર વિતરણ આ કાર્યક્રમના વિશેષ આકર્ષણ રહ્યા.

સોલ્વ 2025 સ્પર્ધામાં ગુજરાત વિદ્યાપીઠની નોંધપાત્ર સિદ્ધિ 26/09/2025

FULCRUM – Capitalising CSR, બરોડા દ્વારા આયોજિત SOLVE 2025 સ્પર્ધામાં ગુજરાત વિદ્યાપીઠના સમાજ કાર્ય વિભાગની વિદ્યાર્થિનીઓ પ્રિયા કાછડીયા, પ્રાથ્વી રાણપરીયા અને મીરા મહેતા પ્રથમ ચરણમાં પસંદગી પામ્યાં. તેઓ ૧૦ ઑક્ટોબર, ૨૦૨૫ના રોજ બરોડા ખાતે યોજાનારા આગામી રાઉન્ડમાં વિદ્યાપીઠનું પ્રતિનિધિત્વ કરશે. આ સિદ્ધિ વિદ્યાપીઠની સામાજિક પ્રતિબદ્ધતા અને શૈક્ષણિક કાર્યક્ષમતાનું પ્રતિબિંબ છે.

SWAPNA-2025 : આત્મનિર્ભરતા તરફનું શૈક્ષણિક સશક્તિકરણ (11/09/2025)

SWAPNA (Swabhiman Project for Nurturing Aptitude)-2025 અંતર્ગત ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ખાતે મહેનતી વિદ્યાર્થીઓ માટે વિશેષ પ્રસ્તુતિનું આયોજન કરવામાં આવ્યું. માનનીય કુલપતિશ્રી ડૉ. હર્ષદ પટેલની ઉપસ્થિતિમાં યોજાયેલા આ કાર્યક્રમનો ઉદ્દેશ વિદ્યાર્થીઓને જ્ઞાન સાથે કૌશલ્યસભર બનાવી સમગ્ર વિકાસ તરફ દોરી જવાનો રહ્યો. આ પહેલ વિદ્યાર્થીઓને સાચા અર્થમાં આત્મનિર્ભર બનાવતી શિક્ષણયાત્રાનું પ્રતિબિંબ બની.

જનરેટિવ એ.આઈ. કાર્યશાળાનો આરંભ (17/09/2025)

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ખાતે "હેન્ડ્સ-ઓન જનરેટિવ એઆઈ: એન્હાન્સિંગ નોલેજ એડવાઇઝરી એન્ડ પ્રોડક્ટિવિટી" વિષયક કાર્યશાળાનો આરંભ થયો. માનનીય કુલપતિશ્રી ડૉ. હર્ષદ પટેલ અને મુખ્ય અતિથિ ડૉ. અનિશ ચિનુભાઇ બેરોનેટના માર્ગદર્શન હેઠળ આ કાર્યશાળા કમ્પ્યુટર વિભાગ અને કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, દેથલીના સહયોગથી યોજાઈ. આ પહેલ જ્ઞાન અને ઉત્પાદનક્ષમતાના ભવિષ્યને નવી દિશા આપતી સાબિત થશે.

પરિસંવાદ અને જ્ઞાન વિસ્તાર

પ્રાકૃતિક ખેતી અને ગૌશાળા આધારિત સમૃદ્ધિનું દર્શન (04/09/2025)

વિનય મંદિર વલ્લભ વિદ્યાલય, બોચાસણ ખાતે "પ્રાકૃતિક ખેતી અને ગૌશાળા થી સમૃદ્ધિ તરફ" વિષય પર બે વાર રાજ્ય પારિતોષિક વિજેતા શ્રી જયેશભાઈ પટેલનું પ્રેરક વ્યાખ્યાન યોજાયું. વ્યાખ્યાનમાં પ્રાકૃતિક ખેતીની આવશ્યકતા, પર્યાવરણ સાથેનું સંતુલન અને ગૌશાળા આધારિત આર્થિક સ્વાવલંબન અંગે વિસ્તૃત ચર્ચા કરવામાં આવી. આ કાર્યક્રમ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓ અને ઉપસ્થિતોને પ્રાકૃતિક જીવનશૈલી તથા કૃષિ આધારિત સમૃદ્ધિ અંગે નવી દૃષ્ટિ પ્રાપ્ત થઈ.

પરંપરાગત આહાર અને ખોરાકમાં ભેળસેળ અંગે જાગૃતિ (04/09/2025)

રાષ્ટ્રીય પોષણ સપ્તાહના અવસરે ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના વિજ્ઞાન વિસ્તરણ કેન્દ્ર અને ફૂડ એન્ડ ન્યુટ્રિશન વિભાગ દ્વારા "પરંપરાગત આહારનું મહત્વ અને ખોરાકમાં ભેળસેળની ઓળખ" વિષય પર વિશેષ વ્યાખ્યાનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું. કાર્યક્રમ દરમિયાન બી.એસસી.ના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા ઘરેલુ સ્તરે ખોરાકમાં ભેળસેળ ઓળખવાની પ્રાયોગિક રજૂઆત કરવામાં આવી. આ કાર્યક્રમમાં માન્ય મહેમાનો, અધ્યાપકમંડળ તેમજ વિનય મંદિરના ધોરણ 9 થી 12 ના વિદ્યાર્થીઓ અને બી.એસસી. સેમેસ્ટર-૧ના વિદ્યાર્થીઓએ મોટી સંખ્યામાં ભાગ લીધો.

સંગ્રહાલય અને પુરાતત્ત્વ વિભાગની નવી પહેલ (05/09/2025)

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ખાતે "સંગ્રહાલય પરિચય" અને "આર્કિયોલોજી ફોર ધ પીપલ" નામના બે પ્રમાણપત્ર અભ્યાસક્રમોનો ઉદ્ઘાટન સમારંભ યોજાયો. આ પ્રસંગે દેબાશીષ નાયક અને ડૉ. માણેકભાઈ પટેલની ઉપસ્થિતિએ કાર્યક્રમને વિશેષ મહત્વ આપ્યું હતું. 6 મહિના સમયગાળાના આ હાઇબ્રિડ અભ્યાસક્રમોમાં વ્યાખ્યાનો, અભ્યાસ પ્રવાસો અને પ્રાયોગિક અનુભવો દ્વારા ગુજરાતની ઐતિહાસિક ધરોહરને નજીકથી ઓળખવાનો અવસર મળશે. આ પહેલ વારસાગત ચેતના અને શૈક્ષણિક જાગૃતિના સંવર્ધનમાં મહત્ત્વપૂર્ણ સાબિત થશે.

પીએચ.ડી. કોર્સ વર્ક 2025 નો ભવ્ય ઉદ્ઘાટન સમારંભ (05/09/2025)

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ખાતે પી.એચ.ડી. કોર્સ વર્ક – 2025 નો ઉદ્ઘાટન સમારંભ માનનીય કુલપતિશ્રી ડૉ. હર્ષદ પટેલની અધ્યક્ષતામાં યોજાયો. કાર્યક્રમનું સંચાલન વ્યાસ મંદિરના નિયામક પ્રોફેસર શ્રી ભરત જોશીએ દૃષ્ટિ સંપન્ન નેતૃત્વ સાથે કર્યું. વિશિષ્ટ અતિથિ તરીકે પ્રોફેસર ભદ્રાયુ વચ્છરાજાનીની પ્રેરણાદાયક ઉપસ્થિતિએ કાર્યક્રમને વિશેષ ગૌરવ આપ્યું હતું. પી.એચ.ડી. સંશોધનાર્થીઓ માટે આ કોર્સ વર્ક શનિવાર અને રવિવારના નિર્ધારિત સમયગાળામાં યોજાશે, જે સંશોધનયાત્રાને મજબૂત આધાર પૂરો પાડશે.

"સ્ત્રી: દેહથી આગળ" – સ્ત્રી ચેતનાનું દ્રષ્ટિસંપન્ન ચિંતન (08/09/2025)

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠની મહિલા વિકાસ એકમ (WDC) અને રાજસ્થાન પત્રિકા સમૂહના સહયોગથી "સ્ત્રી: દેહથી આગળ" વિષય પર પ્રેરણાદાયક વ્યાખ્યાનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું. પત્રિકા સમૂહના મુખ્ય સંપાદક ડૉ. ગુલાબ કોઠારી દ્વારા આ વિચારમંથન રજૂ થયું હતું. સ્ત્રીની સાચી ઓળખ તેની આંતરિક શક્તિ, બુદ્ધિ અને સમાજમાં આપેલા અમૂલ્ય યોગદાનમાં નિહિત છે તે વાતને ભારપૂર્વક રજૂ કરી હતી.

વીલીંગ ફાર્મર્સ માટે પ્રાકૃતિક ખેતીની વ્યાપક તાલીમ (09/09/2025)

કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, અંભેટી ખાતે ધરમપુર અને કપરાડાના 40 ગામોના ૩૦૮ વીલીંગ ફાર્મર્સ માટે કુલ છ તાલીમ કાર્યક્રમો યોજાયા. તાલીમ દરમિયાન નાગલી અને ડાંગર જેવા ચોમાસું પાકોની પ્રાકૃતિક ખેતી, જમીન આરોગ્ય, જીવામૃતનો ઉપયોગ, રોગ જીવાત નિયંત્રણ, મિશ્રપાક પદ્ધતિ, પિયત વ્યવસ્થાપન તથા પંચસ્તરીય બાગબાની મોડલ અંગે નિષ્ણાતો દ્વારા માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું. પ્રાયોગિક તાલીમ દ્વારા ખેડૂતોને બાયો ઇનપુટ્સ તૈયાર કરવાની રીત શીખવવામાં આવી તેમજ પ્રાકૃતિક ખેતી દરમિયાન આવતા પડકારો અંગે ચર્ચા કરીને યોગ્ય ઉકેલ સૂચવવામાં આવ્યા.

લોકશાહીનું જીવંત અધ્યયન: ગુજરાત વિધાનસભા મુલાકાત (10/09/2025)

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના પત્રકારત્વ અને સમૂહ-પ્રત્યાયન વિભાગના અધ્યાપકો તથા વિદ્યાર્થીઓએ ગુજરાત વિધાનસભાની શૈક્ષણિક મુલાકાત લીધી. વિદ્યાર્થીઓએ વિધાનસભાની કાર્યવાહીનું સીધું નિરીક્ષણ કર્યું તેમજ માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી શંકરભાઇ ચૌધરી સાથે શુભેચ્છા મુલાકાત કરી અર્થપૂર્ણ સંવાદ કર્યો. આ અવસરે વિભાગના પૂર્વ વિદ્યાર્થીઓ, જે આજે વિવિધ માધ્યમોમાં પત્રકારો તથા માહિતી ખાતાના અધિકારીઓ તરીકે કાર્યરત છે, તેમની સાથે પણ મુલાકાત યોજાઇ હતી.

પ્રાકૃતિક કૃષિ: સ્વસ્થ ભવિષ્ય તરફની દિશા (12/09/2025)

"પ્રાકૃતિક કૃષિ એટલે સ્વસ્થ ભવિષ્યની ખાતરી" આ ભાવના સાથે, ગુજરાત રાજ્યના માનનીય રાજ્યપાલશ્રી તથા ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના કુલાધિપતિશ્રી આચાર્ય દેવવ્રતજીની પ્રેરણાથી અને માનનીય કુલપતિશ્રી ડૉ. હર્ષદ પટેલના નેતૃત્વ હેઠળ કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર–ખેડા અને આત્મા પ્રોજેક્ટ ખેડાના સંયુક્ત ઉપક્રમે ખેડૂત ગોષ્ઠિનું આયોજન કરવામાં આવ્યું. ખેડા જિલ્લાના 120થી વધુ ખેડૂતોએ ભાગ લીધો. નિષ્ણાતોએ પ્રાકૃતિક કૃષિના આધાર સ્તંભો, જીવાત વ્યવસ્થાપન અને ટકાઉ ખેતી અંગે વિસ્તૃત માર્ગદર્શન આપ્યું, જેનાથી ખેડૂતોને પર્યાવરણમૈત્રી કૃષિ અપનાવવાની પ્રેરણા મળી.

શિક્ષક વિનિમય કાર્યક્રમ દ્વારા ઐતિહાસિક દૃષ્ટિનો વિસ્તારો (11/09/2025)

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ વિભાગ તથા સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીના ઇતિહાસ વિભાગ વચ્ચે થયેલ કરાર અંતર્ગત શિક્ષક વિનિમય કાર્યક્રમ સફળતાપૂર્વક યોજાયો. પ્રોફેસર હેમંત દવે (એસ.પી. યુનિવર્સિટી)એ ૧૯મી સદીના ગુજરાત, પ્રાચીન ભારતીય ઇતિહાસના પુરાતત્ત્વીય અને સાહિત્યિક સ્ત્રોતો વિષે વિદ્યાર્થીઓ સાથે વિચારવિમર્શ કર્યો. તે જ રીતે ડૉ. કનૈયાલાલ નાયક (ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ)એ આધુનિક ગુજરાત, સ્થળાંતર અને ઐતિહાસિક વિષયો પર માર્ગદર્શન આપીને જ્ઞાન વિનિમયને સમૃદ્ધ બનાવ્યો.

ગ્રંથાલય: જ્ઞાનના દ્વાર અને સમાજનો આધાર (13/09/2025)

"લાઇબ્રેરીઝ: ગેટવેઝ ટુ નોલેજ, પિલર ઑફ સોસાયટી" વિષય પર ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ ખાતે રાષ્ટ્રીય સેમિનારનું સફળ આયોજન કરવામાં આવ્યું. ગ્રંથાલય અને માહિતી વિજ્ઞાન વિભાગ દ્વારા ગુજરાત ગ્રંથાલય સેવા સંઘના સહયોગથી આયોજિત આ સેમિનારમાં માનનીય કુલપતિ તથા અધ્યક્ષશ્રી ડૉ. હર્ષદ પટેલ અને મુખ્ય અતિથિ તરીકે ઇનફ્લિબનેટ કેન્દ્ર, ગાંધીનગરના નિયામક પ્રોફેસર દેવિકા પી. મદલ્લી ઉપસ્થિત રહ્યાં. વિવિધ વિદ્વાનો અને શૈક્ષણિક વિચારકોએ ગ્રંથાલયની સામાજિક ભૂમિકા પર વિચારવિમર્શ કર્યો.

સ્નાતક શતાબ્દી વર્ષ અંતર્ગત પૂર્વ વિદ્યાર્થી સંમેલન (21/09/2025)

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના સ્નાતક શતાબ્દી વર્ષના અવસરે સ્નાતક સંઘ તથા ગ્રામ અર્થશાસ્ત્ર વિભાગના સંયુક્ત ઉપક્રમે પૂર્વ વિદ્યાર્થી સંમેલન યોજાયું. 153 જેટલા પૂર્વ વિદ્યાર્થીઓ તથા તમામ અધ્યાપકોની ઉપસ્થિતિએ કાર્યક્રમને યાદગાર બનાવ્યો. વિશિષ્ટ અતિથિ તરીકે ટ્રસ્ટીશ્રી તથા વિભાગના પૂર્વ અધ્યાપક શ્રી કનુભાઈ નાયકે 1965થી જોડાયેલી યાદોને તાજી કરી. અધ્યક્ષસ્થાને માનનીય કુલપતિશ્રી ડૉ. હર્ષદ પટેલે આશીર્વચન પાઠવ્યા. અંતે 6 ડિસેમ્બર, 2025ના શતાબ્દી ઉજવણી કાર્યક્રમમાં વધુમાં વધુ પૂર્વ વિદ્યાર્થીઓ જોડાય તેવી હાર્દિક અપીલ કરવામાં આવી.

સી.આર. સાથે કુલપતિશ્રીની પ્રેરણાદાયક બેઠક (26/09/2025)

ક્લાસ રિપ્રેઝેન્ટેટિવ્સ સાથે યોજાયેલી બેઠકમાં માનનીય કુલપતિશ્રી દ્વારા પ્રતિનિધિત્વની જવાબદારી અને કાર્યશૈલી અંગે માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું. વિદ્યાર્થીઓને સામાજિક, શૈક્ષણિક અને વ્યાવસાયિક જીવનમાં જવાબદારીપૂર્વક કાર્ય કરવાની પ્રેરણા મળી.

પુરાતત્ત્વ અને સંગ્રહાલય સંરક્ષણ વિષયક કાર્યશાળા (27/09/2025)

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ખાતે પુરાતત્ત્વ અને મ્યુઝિયમ સંરક્ષણ ક્ષેત્રની આધુનિક તકનીકો અને પ્રવાહો વિષયક કાર્યશાળા યોજાઈ. માનનીય કુલપતિશ્રી ડૉ. હર્ષદ પટેલના અધ્યક્ષસ્થાને અને ડૉ. પંકજ શર્માની વિશિષ્ટ ઉપસ્થિતિમાં યોજાયેલ આ કાર્યક્રમમાં બી.આઈ.એમ. ઇન્ફ્રાસોલ્યુશન એલએલપી દ્વારા વિગતવાર માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું. અંતે ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ખાતે આવેલ તમામ સંગ્રહાલયોની મુલાકાત સાથે કાર્યક્રમનું સમાપન થયું.

ઉત્સવો અને તહેવારોની ઉજવણી

વિશ્વકર્મા દિવસ: કુશળતા અને સ્વાવલંબનની પ્રતીતિ (17/09/2025)

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના વિકાસ વિભાગ (VIKAS) ખાતે વિશ્વકર્મા પૂજનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું. માનનીય કુલપતિશ્રી ડૉ. હર્ષદ પટેલે પૂજન કરી વિદ્યાર્થીઓને નવી ઊર્જા અને સંકલ્પનો સંદેશ આપ્યો. આ કાર્યક્રમ કુશળતા, સ્વાવલંબન અને આત્મનિર્ભરતાની દિશામાં આગળ વધતા પ્રયત્નોનું પ્રતીક બની રહ્યો.

નવલી નવરાત્રી મહોત્સવનો પાવન પ્રારંભ (22/09/2025)

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ખાતે નવલી નવરાત્રી મહોત્સવનો પાવન ઘટસ્થાપન સાથે શુભ પ્રારંભ થયો. પ્રાણજીવન વિદ્યાર્થી ભવનમાં આયોજિત આ ધાર્મિક અને સાંસ્કૃતિક પર્વે વિદ્યાપીઠના વાતાવરણને ભક્તિ અને આનંદથી પરિપૂર્ણ કરી દીધું.

એ.આઈ. ક્ષેત્રે નવી શૈક્ષણિક શરૂઆત (04/09/2025)

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના કમ્પ્યુટર સાયન્સ વિભાગ દ્વારા હીરક મહોત્સવ હોલ ખાતે એ.આઈ. ક્લબનો ઉદ્ઘાટન સમારંભ યોજાયો. કાર્યક્રમની અધ્યક્ષતા માનનીય કુલપતિશ્રી ડૉ. હર્ષદ પટેલે કરી હતી અને મુખ્ય અતિથિ તરીકે ડૉ. કલ્પેશ પરીખ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. આ ક્લબની સ્થાપના દ્વારા ગૂજરાત વિદ્યાપીઠમાં એ.આઈ., નવીનતા અને તકનીકી અધ્યયન માટે અવસર ખુલ્યા છે, જે ભવિષ્યના શૈક્ષણિક અને સંશોધન કાર્ય માટે મહત્ત્વપૂર્ણ સાબિત થશે.

"એક પેડ મા કે નામ" અંતર્ગત વૃક્ષારોપણ અભિયાન (05/09/2025)

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ વિભાગના રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના એકમ દ્વારા "એક પેડ મા કે નામ" અભિયાન અંતર્ગત વિશાળ વૃક્ષારોપણ કાર્યક્રમ યોજાયો. આ અવસરને માનનીય કુલપતિશ્રી ડૉ. હર્ષદભાઈ પટેલ અને પ્રસિદ્ધ ગુજરાતી સાહિત્યકાર ડૉ. રતિલાલ બોરીસાગરની ઉપસ્થિતિએ વધુ અર્થસભર બનાવ્યો હતો. કાર્યક્રમ દ્વારા પર્યાવરણ સંરક્ષણ સાથે સંવેદનાત્મક જોડાણનો સંદેશ આપવામાં આવ્યો હતો.

વિદ્યાવાટિકામાં પ્રેરણાદાયક મુલાકાત (06/09/2025)

માનનીય કુલપતિશ્રી ડૉ. હર્ષદ પટેલ અને લોકભારતી યુનિવર્સિટીના પૂર્વ કુલપતિ પ્રોફેસર ભદ્રાયુ વચ્છરાજાનીએ વિદ્યાવાટિકાની મુલાકાત લીધી. તેમની ઉપસ્થિતિએ શૈક્ષણિક વાતાવરણમાં પ્રેરણા, માર્ગદર્શન અને ઉત્સાહનો નવો સંચાર કર્યો. આવી ક્ષણો શિક્ષણને પુસ્તકોથી આગળ લઈ જવાની પ્રેરણા આપે છે.

કોશ સલાહકાર સમિતિની મહત્ત્વપૂર્ણ બેઠક (05/09/2025)

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠની કોશ સલાહકાર સમિતિની બેઠક માનનીય કુલપતિશ્રી ડૉ. હર્ષદભાઈ પટેલની અધ્યક્ષતામાં સફળતાપૂર્વક સંપન્ન થઈ હતી. બેઠક દરમિયાન ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના સાર્થ જોડણીકોશની નવી આવૃત્તિ વિશે વિચારણા કરવામાં આવી હતી. મુખ્ય સંપાદક અરવિંદભાઈ ભાંડારીએ કોશ સંબંધિત વિવિધ મુદ્દાઓની રજૂઆત કરી હતી. વિવિધ તજજ્ઞોએ પોતાનાં મંતવ્યો રજૂ કર્યા હતા

ઇગ્નુ સપોર્ટ સેન્ટરનો ઉદ્ઘાટન સમારંભ (06/09/2025)

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ખાતે ઇગ્નુ સપોર્ટ સેન્ટરનો ઉદ્ઘાટન સમારંભ માનનીય કુલપતિશ્રી ડૉ. હર્ષદ પટેલની અધ્યક્ષતામાં યોજાયો. કાર્યક્રમમાં ઇગ્નુના પ્રાદેશિક અધિકારી ડૉ. અવની ત્રિવેદી ભટ્ટ, કુલસચિવશ્રી ડૉ. હિમાંશુ પટેલ સહિત અનેક પ્રતિષ્ઠિત મહેમાનો ઉપસ્થિત રહ્યા. આ કેન્દ્ર દ્વારા દૂરવર્તી શિક્ષણ, માર્ગદર્શન અને શૈક્ષણિક સહાય દ્વારા ગાંધીજીના "શિક્ષણ સર્વ માટે"ના વિચારને નવી દિશા મળશે.

એમ.બી.એ. (રૂરલ મેનેજમેન્ટ) અભ્યાસક્રમનું નવું સ્વરૂપ (06/09/2025)

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ દ્વારા એન.ઈ.પી.–2020 અંતર્ગત એન.સી.આર.એફ. અને એન.એચ.ઈ.ક્યુ.એફ. સાથે સુસંગત રીતે સુધારેલ એમ.બી.એ. (રૂરલ મેનેજમેન્ટ) અભ્યાસક્રમનું ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવ્યું. આ પ્રસંગે માનનીય કુલપતિશ્રી ડૉ. હર્ષદ પટેલ તથા વિનોબા ભાવે યુનિવર્સિટીના કુલપતિશ્રી ડૉ. સી.બી. શર્માની ઉપસ્થિતિ રહી. આ પહેલ ગ્રામ્ય વિકાસ સાથે મૂલ્ય આધારિત અને વૈશ્વિક ધોરણોને અનુરૂપ નેતૃત્વ તૈયાર કરવાની દિશામાં મહત્ત્વપૂર્ણ પગલું છે.

માતૃત્વ અને બાળ વિકાસ અંગે વ્યાવહારિક માર્ગદર્શન (19/09/2025)

સરદાર પટેલ તાલીમ કેન્દ્ર, સાદરા ખાતે અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની ૧૦૭ આંગણવાડી કાર્યકર બહેનો માટે માતૃત્વ અને બાળ વિકાસ વિષયક માર્ગદર્શન સત્રનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ સત્રમાં ડૉ. નયનેશ વસાવાએ માતા અને બાળકના આરોગ્ય, પોષણ અને સંભાળ અંગે વૈજ્ઞાનિક તથા વ્યાવહારિક માહિતી આપી. કાર્યકર બહેનોને તેમના દૈનિક કાર્યમાં ઉપયોગી થાય તેવી સૂચનાઓ અને માર્ગદર્શિકા આપવામાં આવી, જેના દ્વારા પ્રાથમિક આરોગ્ય સેવાઓ વધુ અસરકારક બને તે હેતુ સિદ્ધ થયો હતો.

કાંતણ અને વણાટ ઉદ્યોગ ખંડ: પરંપરા અને આત્મનિર્ભરતા (17/09/2025)

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના કાંતણ અને વણાટ એકમ દ્વારા નવા ઉદ્યોગ ખંડનું ઉદ્ઘાટન માનનીય કુલપતિશ્રી ડૉ. હર્ષદ પટેલના હસ્તે કરવામાં આવ્યું. આ ખંડમાં સ્થાપિત 60 અંબર ચરખાઓ આત્મનિર્ભરતા અને ગાંધીયન પરંપરાના જીવંત પ્રતીક સમાન છે.

સેવા એપ: પ્રશાસનિક સુવિધાઓમાં ડિજિટલ પહેલ (17/09/2025)

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના કમ્પ્યુટર વિભાગ દ્વારા વિકસિત "સેવા – સેવક એન્ટ્રી એન્ડ વિઝિટર અપોઇન્ટમેન્ટ" એપ્લિકેશનનું સેવા પખવાડીયાં નિમિત્તે ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવ્યું. આ પ્રસંગે રાજ્યની વિવિધ યુનિવર્સિટીઓના માનનીય કુલપતિઓ ઉપસ્થિત રહ્યા.

સેવક પ્રવેશ અને મુલાકાત વ્યવસ્થાને સુવ્યવસ્થિત બનાવવા રચાયેલી આ એપ્લિકેશન રાજ્યની અન્ય યુનિવર્સિટીઓને નિઃશુલ્ક ઉપલબ્ધ કરાવવાની પહેલ ગૂજરાત વિદ્યાપીઠની સામાજિક જવાબદારી દર્શાવે છે. આ એપ્લિકેશનનું વિકાસ કાર્ય બી.સી.એ.ના વિદ્યાર્થી શ્રી રોહન પંચાલ દ્વારા, ટેકનિકલ સહાય શ્રી સંજયભાઈ નલવાયા દ્વારા અને અધ્યક્ષ શ્રી અજયભાઈ પરીખના માર્ગદર્શન હેઠળ પૂર્ણ કરવામાં આવ્યું.

રેંટિયા બારસ

ભાદરવા વદ બારસ **૧૮ સપ્ટેમ્બર**

મહાત્મા ગાંધીજીની જન્મ જયંતીની ગુજરાતી તિથિ નિમિત્તે સાબરમતી રિવરફ્રન્ટ પર રેંટિયા બારસની ભાવસભર ઉજવણી યોજાઇ હતી. ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના 2000થી વધુ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો અને સેવકો દ્વારા માનનીય કુલપતિશ્રી ડૉ. હર્ષદ પટેલની અધ્યક્ષતામાં સામૂહિક કાંતણ કરવામાં આવ્યું. કાર્યક્રમમાં મુખ્ય અતિથિ તરીકે ખાદી અને ગ્રામ ઉદ્યોગ વિભાગના મંત્રીશ્રી જગદીશ વિશ્વકર્મા, અમદાવાદના મેયર શ્રીમતી પ્રતિભાબેન જૈન, સાંસદશ્રી દિનેશભાઇ મકવાણા તથા વિવિધ યુનિવર્સિટીના કુલપતિશ્રીઓ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. ગાંધીજીના સ્વદેશી અને આત્મનિર્ભરતાના વિચારોને નવી પેઢી સુધી પહોંચાડવાનો સંકલ્પ લેવામાં આવ્યો હતો.

મહાત્મા ગાંધીજીનો તિથિ મુજબ જન્મદિવસ એટલે
રેંટિયા બારસ
ભાદરવા વદ બારસ
ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ દ્વારા રેંટિયા બારસની ઉજવણી નિમિત્તે
સમૂહ કાંતણ

રેંટિયા બારસની ઉજવણી

આગામી કાર્યક્રમો

ઓક્ટોબર-2025

૨ October	ગાંધી જન્મજયંતી ઉજવણી કાર્યક્રમ
૧૧ October	ગૂજરાત વિદ્યાપીઠનો ૭૧મો પદવીદાન સમારોહ
૧૮ October	ગૂજરાત વિદ્યાપીઠનો ૧૦૬મો સ્થાપના દિવસ
૨૦ October	દિવાળી
૨૨ October	નૂતન વર્ષાભિનંદન
૨૮ October	રાજ્યકક્ષા જૂડો સ્પર્ધા ૨૦૨૫-૨૬
31 October	સરદાર પટેલની ૧૫૦મી જન્મજયંતિ નિમિત્તે આયોજિત એકતા માર્ચ તથા વ્યાખ્યાન કાર્યક્રમ